

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.021.01.2022

Pan
Jarosław Wieczorek
Wojewoda Śląski
Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.11.2023
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 5 kwietnia 2023 r.

P/22/007 – Realizacja zadań finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach ¹ , ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Wieczorek, Wojewoda Śląski, od 9 grudnia 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Opracowanie planu finansowego w zakresie Funduszu i jego wykonanie.2. Analiza wniosków o dofinansowanie z Funduszu i wypłata środków.3. Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych i nadzorczych.
Okres objęty kontrolą	1 kwietnia 2020 r. – 30 czerwca 2022 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Beata Pękuł, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/169/2022 z 12 sierpnia 2022 r.2. Kinga Kołodziejczyk, Starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/174/2022 z 31 sierpnia 2022 r. oraz nr LKA/227/2022 z 28 października 2022 r.3. Karol Pastuszka, Starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/163/2022 z 2 sierpnia 2022 r.

(akta kontroli str.1-6a)

¹ Dalej: „ŚUW”.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Plan finansowy Funduszu Przeciwdziałania COVID-19⁴ w ŚUW był opracowywany w momencie wpływu środków od poszczególnych dysponentów na wyodrębniony rachunek bankowy. Podstawą wnioskowania o środki były zapotrzebowania składane przez podmioty realizujące zadania finansowane z FPC. Wojewoda nie weryfikował składanych zapotrzebowań. Opracowany plan nie zawierał uzasadnienia, co wpłynęło na brak jasnego opisu planowanych zadań. Dokonywane zmiany w planach finansowych wynikały z konieczności zagospodarowania niewykorzystanych środków przekazanych przez ich dysponentów i przesuwania tychże środków na realizację innych zadań. Wojewoda dokonywał również zmian planu w związku z wytycznymi wydawanymi przez dysponentów środków w odpowiedzi na dynamikę sytuacji epidemicznej w kraju. Wprawdzie rola Wojewody ograniczona była do zgłaszania zapotrzebowania na środki z FPC, niemniej jednak jego działania w sposób pośredni mogły wpływać na opracowywany w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów⁵ i Banku Gospodarstwa Krajowego⁶ plan finansowy Funduszu. Wojewoda nie został zobowiązany do określenia mierników efektywności poszczególnych zadań finansowanych z FPC, ani monitorowania efektów rzeczowych uzyskanych z ich realizacji, co nie sprzyjało zapewnieniu efektywnego wykorzystania środków Funduszu w myśl art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷. Wojewoda ograniczał się do wykonywania postanowień zawartych w uchwałach RM oraz wytycznych przekazanych przez poszczególnych dysponentów środków Funduszu, które nie przewidywały zastosowania zasad dokonywania wydatków ze środków publicznych określonych w ustawie o finansach publicznych.

Zgodnie z uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego⁸ do Wojewody składane były wnioski o dofinansowanie wydatków majątkowych w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych⁹. Wojewoda dokonywał weryfikacji wniosków składanych w ramach RFIL na podstawie dostosowanych do poszczególnych naborów list sprawdzających, co umożliwiało jednolitą ocenę wszystkich wniosków według tych samych zasad. Jednak zakres list sprawdzających w ramach naborów nr 2/2020/RFIL i 3/2020/RFIL nie uwzględniał oceny kryteriów wymienionych w § 10 w związku z § 6 ust. 2a i 2b uchwały o RFIL, a działania służb Wojewody w ww. naborach ograniczały się do weryfikacji wniosków pod kątem formalno-rachunkowym.

Dokonywane wypłaty środków z FPC były zasadne, zrealizowane po uprzedniej analizie przedłożonych przez beneficjentów wymaganych dokumentów. Środki były przekazywane na wskazane numery rachunków bankowych bez zbędnej zwłoki.

Wojewoda wywiązywał się z obowiązków sprawozdawczych poprzez terminowe przygotowywanie sprawozdań obejmujących cały zakres środków z FPC. Przedstawione w sprawozdaniach informacje były oparte na przekazywanych przez beneficjentów danych oraz prowadzonej w ŚUW ewidencji księgowej.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: „Funduszu” lub „FPC”.

⁵ Dalej: „KPRM”.

⁶ Dalej: „KPRM”.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.; dalej: „ustawa o finansach publicznych”.

⁸ M.P. z 2022 r. poz. 22; dalej: „uchwała o RFIL”.

⁹ Dalej: „RFIL”.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- przedłożenia Prezesowi Rady Ministrów¹⁰ dwóch wniosków, bez weryfikacji wymogu formalnego w zakresie upoważnienia osób podpisujących te wnioski w imieniu wnioskodawców, co skutkowało wypłatą wnioskodawcom dofinansowania w wysokości 6 609,8 tys. zł;
- niedokonywania oceny składanych wniosków o przyznanie wsparcia ze środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1a i 3 uchwały o RFIL, pod kątem kryteriów określonych w § 10 w związku z § 6 ust. 2a i 2b przywołanej uchwały, bowiem analiza badanej próby 15 wniosków wykazała, że składane w trybie konkursowym wnioski były weryfikowane przez służby Wojewody tylko pod kątem formalnym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Opracowanie planu finansowego w zakresie Funduszu i jego wykonanie

Opis stanu faktycznego

1.1 Wojewoda sporządzał na poszczególne lata w okresie 2020-2022 plany finansowe dla środków pochodzących z Funduszu w tym m.in. RFIL w momencie ich wpływu na rachunek bankowy dedykowany FPC. Ponadto po zakończeniu miesiąca sporządzany był plan zbiorczy Funduszu na ostatni dzień miesiąca¹².

(akta kontroli str. 7,14,23-30,208-352)

1.2 Wojewoda nie uczestniczył w procesie planowania środków z FCP, który miał miejsce w KPRM oraz w BGK. Rola Wojewody ograniczona była do zgłaszania zapotrzebowania na środki z FPC. Wojewoda składał zapotrzebowanie na środki pochodzące z Funduszu do następujących dysponentów:

- PRM w ramach RFIL, na *Laboratoria Przyszłości*¹³ oraz na środki dotyczące konkursu *Rosnąca Odporność*¹⁴;
- Ministra Zdrowia¹⁵, m.in. na utworzenie i utrzymanie szpitala tymczasowego, finansowanie kwarantanny zbiorowej, organizację transportu (dowozu) osób niepełnosprawnych do punktów szczepień, działanie infolinii, tworzenie stacjonarnych i objazdowych punktów szczepień, finansowanie/dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w postaci m.in. modernizacji instalacji tlenu medycznego, powietrza i próżni, wykonanie zasilania zbiorników tlenu / dostawę i montaż zbiorników na tlen ciekły w szpitalach; finansowanie dodatkowego wynagrodzenia dla Zespołów Ratownictwa Medycznego¹⁶ za pracę w niedzielę, święta i w godzinach nocnych na podstawie art. 47a ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi¹⁷;

¹⁰ Dalej: „PRM”.

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Pierwszy zbiorczy plan Funduszu został sporządzony na dzień 31 sierpnia 2020 r.

¹³ Laboratoria Przyszłości to Program skierowany do szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół artystycznych. Jego celem było budowanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów. W ramach Programu szkoły otrzymały od państwa wsparcie finansowe na zakup wyposażenia technicznego niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród dzieci i młodzieży.

¹⁴ Konkurs dla gmin, którego głównym celem było zmotywowanie gmin (o niskim odsetku zaszczepionych mieszkańców) do zaangażowania się w promocję szczepień przeciw COVID-19. Został on uruchomiony na początku sierpnia 2021 r., ponieważ to właśnie w tym miesiącu przewidywano zmniejszenie zainteresowania szczepieniami.

¹⁵ Dalej „MZ”.

¹⁶ Dalej „ZRM”.

¹⁷ Dz.U. z 2022 r., poz. 1657, dalej „ustawa o zwalczaniu chorób zakaźnych”.

finansowanie pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej¹⁸ wykonujących czynności kontrolne dodatku specjalnego do wynagrodzenia;

- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji¹⁹ na promowanie szczepień przeciw COVID-19 (szczególnie dla osób w wieku 60+);
- Ministra Rodziny i Polityki Społecznej²⁰, m.in. na pomoc dla Domów Pomocy Społecznej²¹ w celu przeciwdziałania skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, w tym na zakup środków ochrony osobistej, sprzętu, a także na zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez te jednostki oraz na Program *Wspieraj Seniora*²²;
- Ministra Rozwoju i Technologii²³, m.in. na dopłaty do czynszu dla osób, które na skutek epidemii utraciły źródło dochodu.

(akta kontroli str. 7-30,208-369)

1.3 W 2020 r. ujęto w planie Funduszu środki na:

1. zadania w ramach RFIL w kwocie 1 240 945,2 tys. zł (przekazane przez KPRM);
2. utworzenie i funkcjonowanie szpitala tymczasowego MSWiA w kwocie 45 965 tys. zł (przekazane przez MZ);
3. finansowanie dodatku specjalnego do wynagrodzeń dla pracowników PIS wykonujących czynności kontrolne, w kwocie 10 149 tys. zł (przekazane przez MZ).

W 2021 r. ze środków Funduszu zaplanowano wydatki na:

1. zadania kontynuowane w 2021 r., których finansowanie odbywało się z Funduszu według odrębnych procedur²⁴, tj. finansowanie: kosztów utrzymania i utworzenia szpitala tymczasowego, kosztów dodatkowych wynagrodzeń za udzielanie świadczeń zdrowotnych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 dla dyspozytorów medycznych²⁵ w 2021 r., dodatków kontrolerskich²⁶ dla pracowników Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej²⁷ i Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych²⁸ w kwocie 30 417,5 tys. zł (przekazane przez MZ);
2. pozostałe zadania związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się zachorowań na COVID-19, które w 2020 r. finansowane były ze środków rezerw celowych, uruchamianych na rzecz walki z pandemią²⁹, tj. dodatkowe wynagrodzenia dla ZRM za pracę w niedziele i święta oraz w godzinach nocnych³⁰, koszty związane ze skierowaniem osób do pracy przy zwalczaniu epidemii decyzją Wojewody na podstawie art. 47 ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych, wypłaty wynagrodzenia za nadgodziny pracownikom inspekcji sanitarnych, koszty dostosowania i uruchomienia dodatkowych linii

¹⁸ Dalej „PIS”.

¹⁹ Dalej „MSWiA”.

²⁰ Dalej „MRiPS”.

²¹ Dalej „DPS”.

²² Program miał na celu wsparcie gmin w działaniach na rzecz seniorów, którzy podczas trwania epidemii zdecydowali się na pozostanie w domach. Wsparcie polegało w szczególności na dostarczaniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby (artykuły spożywcze, środki higieny osobistej), załatwiania drobnych spraw urzędowych, wyprowadzania psa, dostarczania ciepłych posiłków itp.

²³ Dalej „MRiT”.

²⁴ Dalej „Finansowanie zadania 1a”.

²⁵ Na podstawie zgłaszanego zapotrzebowania na środki przez Wojewodów (w formie wniosku pisemnego), zgodnie z pismem z dnia 30 grudnia 2020 r. (znak: DBR.522.9.2020.MS, uzupełnione pismem z dnia 8 stycznia 2021 r., numer K.2341513.JB).

²⁶ Rozdysponowanie środków na poszczególne województwa koordynował Główny Inspektor Sanitarny (GIS). Uruchomienie środków z Funduszu odbywało się na podstawie przedłożonego przez GIS zestawienia.

²⁷ Dalej „WSSE”.

²⁸ Dalej „PSSE”.

²⁹ Dalej „Finansowanie zadania 1b”.

³⁰ Na podstawie art. 47a ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych, w tym ewentualne zaległe wynagrodzenie od 1 kwietnia 2020 r. w odniesieniu do osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, w którym pracodawca za zgodą obu stron powierzył pełnienie dyżuru medycznego.

technicznych na produkcję tlenu medycznego przez dostawców gazów oraz koszty wykonywania badań laboratoryjnych na zgodność z tlenem medycznym dla Polfy Tarchomin realizowanych w oparciu o decyzje MZ z art. 11h ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych³¹, koszty uruchomienia dodatkowych zespołów ratownictwa medycznego³², koszty badań laboratoryjnych przeprowadzonych u osób podejrzanych o chorobę zakaźną w kierunku obecności wirusa SARS-CoV-2, z wyłączeniem kosztów badań finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia³³, wypłaty wynagrodzenia z tytułu umów z lekarzami lub lekarzami dentykami stwierdzającymi zgon osoby podejrzanej o zakażenie wirusem SARS-CoV-2 albo zakażonych tym wirusem, koszty zakupu środków do dezynfekcji oraz ochrony indywidualnej w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, w przypadku, kiedy dany asortyment lub jego odpowiedniki nie są możliwe do pozyskania z Agencji Rezerw Materiałowych³⁴, po dokonaniu oceny zapotrzebowania przez wojewodę w kwocie 52 017,8 tys. zł (przekazane przez MZ);

3. promocję szczepień w kwocie 2 120 tys. zł (przekazane przez MSWiA);
4. wsparcie DPS i Programu Wspieraj Seniora w kwocie 9 697,4 tys. zł (przekazane przez MRiPS);
5. dopłaty do czynszów w kwocie 9 884,6 tys. zł (przekazane przez ministra właściwego ds. gospodarki);
6. zadania w ramach RFIL w kwocie 284 825,6 tys. zł (środki przekazane przez KPRM);
7. sfinansowanie kosztów dalszego dostępu do telefonii stacjonarnej VOIP³⁵ oraz świadczenie usług telekomunikacyjnych dla jednostek PIS w kwocie 19 689 tys. zł (środki przekazane przez MZ);
8. finansowanie zadań w ramach Programu „Laboratoria Przyszłości”³⁶ oraz konkursu „Rosnąca Odporność”³⁷ w kwocie 133 887,6 tys. zł (środki przekazane przez KPRM).

W 2022 r. (do 30 czerwca) ze środków Funduszu zaplanowano wydatki na:

1. finansowanie zadania 1a (z wyłączeniem kosztów dodatkowych wynagrodzeń za udzielanie świadczeń zdrowotnych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 dla dyspozytorów medycznych w 2021 r.) w kwocie 4 508 tys. zł (środki przekazane przez MZ);
2. finansowanie zadania 1b (z wyłączeniem kosztów dostosowania i uruchomienia dodatkowych linii technicznych na produkcję tlenu medycznego przez dostawców gazów oraz kosztów wykonywania badań laboratoryjnych na zgodność z tlenem medycznym dla Polfy Tarchomin) oraz finansowanie innych wydatków bieżących związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, do których wojewodowie byli zobligowani na podstawie obowiązujących przepisów, w zakresie wynikającym z analizy potrzeb

³¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm., dalej „ustawa COVID-19”.

³² Na podstawie art. 49a ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2022 r., poz. 1720, ze zm.).

³³ Dalej „NFZ”.

³⁴ Dalej „ARM”.

³⁵ „Voice over Internet Protocol” – telefonia internetowa.

³⁶ Program skierowany do szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół artystycznych. Jego celem było budowanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów. Program miał wspierać uczniów w rozwoju umiejętności związanych z nowymi technologiami, cyfryzacją czy robotyką, a środki z Programu można było przeznaczyć m.in. na drukarki 3D czy wyposażenie studia nagrań.

³⁷ Konkurs dla Gmin (gminy znajdujące się w powiatach z minimum 3 gminami), w którym premiiowany był najwyższy przyrost poziomu zaszczepienia (wyrażony w punktach procentowych) mieszkańców pełnym cyklem szczepień przeciwko COVID-19, liczony od dnia 1 sierpnia 2021 r. do dnia 31 października 2021 r.

- i możliwości realizacyjnych, w kwocie 13 744,8 tys. zł (środki przekazane przez MZ);
3. Program „Wspieraj Seniora” w kwocie 6 907,9 tys. zł i wsparcie DPS w kwocie tys. 5 376,3 zł (środki przekazane przez MRiPS);
 4. finansowanie kosztów dalszego dostępu do telefonii stacjonarnej VOIP oraz świadczenie usług telekomunikacyjnych dla jednostek PIS w kwocie 236,3 tys. zł (środki przekazane przez MZ);
 5. realizację inwestycji związanych z walką z COVID-19 w podmiotach leczniczych 1 585,7 tys. zł (środki przekazane przez MZ).

(akta kontroli str. 208-352)

Jak wyjaśnił Wojewoda ŚUW nie sporządził uzasadnień do planu finansowego Funduszu. Wydziały merytoryczne Urzędu wnioskowały o środki dotyczące m.in. wynagrodzeń koronerów, lekarzy kierowanych do pracy na podstawie decyzji Wojewody, dodatkowych wynagrodzeń dla pracowników WSSE, czy ZRM. Wnioski o przyznanie środków z Funduszu składały również jednostki samorządu terytorialnego³⁸.

(akta kontroli str. 353,358)

1.4. W procesie wydatkowania środków z FPC w ŚUW stosowano m.in. wytyczne, informacje etc. przekazywane przez:

- MZ w zakresie:
 - a) możliwości ubiegania się o środki z FPC będące w dyspozycji Ministra, wytyczne dla wojewodów w zakresie sposobu obsługi wniosków dotyczących objęcia finansowaniem inwestycji związanych z walką z COVID-19 w podmiotach leczniczych, organizacji szpitala tymczasowego.
 - b) wykorzystania środków na sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia dla ZRM za pracę w niedziele, święta i w godzinach nocnych;
- MRiPS w zakresie pomocy dla DPS;
- Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie organizacji przez gminy transportu osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień;
- MSWiA odnośnie do finansowania działań promocyjnych, mających na celu zwiększenie liczby mieszkańców (w szczególności w wieku 60+) poddających się szczepieniu przeciw COVID-19.

Na podstawie art. 11 ust. 1³⁹ oraz 11h ust. 1 ustawy COVID-19 Wojewoda wydawał decyzje dotyczące zapewniania przez gminy/powiaty warunków kwarantanny.

Ponadto ŚUW angażował się w programy ogólnopolskie dotyczące m.in. promowania szczepień profilaktycznych przeciw COVID-19 (w ramach działań promocyjnych – „Ryczałt dla Gmin”, intensyfikacji kontaktów z seniorami ws. szczepień, konkursu „Odporne Gminy”, czy „Rosnąca Odporność”) oraz organizował punkty szczepień.

Wojewoda przekazywał jst materiały informacyjne dotyczące realizacji Programu „Wspieraj Seniora” i dopłat do czynszów. Informacje związane z działaniami, na które mogły zostać przeznaczone środki finansowe, zostały określone w Programie „Wspieraj Seniora” oraz w ustawie z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa⁴⁰.

(akta kontroli str. 14-17,72-95,109-123,157-201,2559-2569,3449-3497)

³⁸ Dalej: „jst”.

³⁹ Przepis utracił moc z dniem 4 września 2020 r.

⁴⁰ Dz.U. z 2021 r. poz. 11, ze zm.

Wojewoda zaopiniował negatywnie część wniosków złożonych przez dyrektorów szpitali, dotyczących zakupu sprzętu i/lub przeprowadzenia inwestycji, które miały związek z przeciwdziałaniem COVID-19, pomimo uznania tychże zakupów i inwestycji za zasadne. Wojewoda w uzasadnieniu negatywnych opinii powoływał się m.in. na:

- katalog sprzętu medycznego i wyposażenia dedykowanego walce z COVID-19 opracowany przez Ministerstwo Zdrowia⁴¹,
- art. 65 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych, wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw⁴² - na podstawie którego uznał, że środki Funduszu mogą być przeznaczane na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID – 19,
- zalecenia Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (wersja 2.1 z 25 maja 2021 r.) dotyczące diagnostyki COVID-19, bądź mapę potrzeb zdrowotnych oraz
- Wojewódzki Plan Transformacji dla województwa śląskiego.

(akta kontroli str. 3843-3876, 4155-4277, 5275-5280)

Wojewoda w trakcie opiniowania wniosków złożonych przez dyrektorów szpitali nie opiniował pozytywnie wszystkich wniosków o zakup sprzętu/ realizację inwestycji (jak to miało miejsce w przypadku wniosków jst o dofinansowanie ze środków RFIL):

- negatywnie zaopiniował zakup monitora do pomiaru rzutu serca dla Szpitala im. Rudolfa Weigla w Blachowni, przy jednoczesnej akceptacji zakupu takiego urządzenia dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu;
- negatywnie zaopiniował zakup m.in. respiratorów oraz łóżek OIOM dla Szpitala Specjalistycznego w Zabrze, przy jednoczesnej akceptacji dokonania takich zakupów przez:
 - a) Zagłębiowskie Centrum Onkologii w Dąbrowie Górniczej (zakup trzech respiratorów, jednego respiratora transportowego, trzech łóżek OIOM),
 - b) Szpital Miejski nr 4 w Gliwicach (zakup dwóch respiratorów),
 - c) Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej (zakup trzech respiratorów),
 - d) Szpital im. Rudolfa Weigla w Blachowni (zakup dwóch respiratorów),
 - e) Wysokospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. w Tarnowskich Górach (zakup trzech respiratorów),
 - f) Szpital Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich (zakup sześciu respiratorów);
- negatywnie zaopiniował realizację inwestycji budowlanej pn. „Adaptacja pomieszczenia na pracownię Tomografii Komputerowej w celu diagnostyki pacjentów covidowych” w Szpitalu Miejskim w Siemianowicach Śląskich, jednocześnie opiniując pozytywnie inwestycję realizowaną:
 - a) w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie, w którego pobliżu (około 2 km) znajduje się Zespół Szpitali Miejskich wyposażony zarówno w pracownię tomografii komputerowej, jak i rezonansu magnetycznego;
 - b) ponadto pozytywnie zaopiniował wniosek na zakup tomografu komputerowego dla Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej, podczas gdy w tej miejscowości znajdują się ośrodki posiadające tomografy komputerowe i wykonujące świadczenia diagnostyczne w tym zakresie;
- negatywnie zaopiniował zakupy niżej wymienionego sprzętu, o który wnioskowały podmioty lecznicze:
 - a) sprzęt do pomiaru rzutu serca,

⁴¹ Dalej „katalog sprzętu”, lub „katalog”.

⁴² Dz.U. poz. 568, ze zm.; dalej: „ustawa o zmianie ustawy o COVID-19”.

- b) wózki zabiegowe;
- c) fotele zabiegowe;
- d) respiratory;
- e) łóżka OIOM;
- f) materace do ogrzewania pacjenta (aktywnej regulacji temperatury);
- g) komputery;
- h) drukarki (urządzenia wielofunkcyjne);
- i) endoskopy, gastroskopy, kolonoskopy;
- j) sprzęt do mierzenia ciśnienia wewnątrzczaszkowego;
- k) ambulans,

podczas gdy tożsamy sprzęt był kupowany ze środków Funduszu np. na rzecz Szpitala Tymczasowego, czy też PZZOZ⁴³ w Czeladzi, który otrzymał pozytywną opinię Wojewody na zakup m.in. mebli medycznych i niemedycznych, sprzęt i aparaturę medyczną, Zagłębiowskiego Centrum Onkologii w Dąbrowie Górniczej, Szpitala Miejskiego nr 4 w Gliwicach, Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, Szpitala im. Rudolfa Weigla w Blachowni, Wysokospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach, Szpitala Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich;

- negatywnie zaopiniował realizację inwestycji budowlanej pn. „Wymiana dźwigu osobowego w związku z COVID-19” w Szpitalu Św. Elżbiety w Katowicach, jako nieznajdującą uzasadnienia w kontekście przeciwdziałania COVID-19, natomiast pozytywnie zaopiniował rozbudowę szybu windowego w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej uznając, że inwestycja podniesie bezpieczeństwo epidemiologiczne pacjentów oraz personelu;
- negatywnie zaopiniował – jako nieopłacalne – „Utworzenie tymczasowego punktu szczepień populacyjnych w związku z COVID-19” w Szpitalu Miejskim nr 4 w Gliwicach, natomiast zaopiniował pozytywnie prace remontowo-budowlane przeprowadzone w nieużytkowanych pomieszczeniach po oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii w MZOZ sp. z o.o. w Żorach, które w przypadku wykorzystania na punkt szczepień zagwarantują bezpieczne warunki przeprowadzenia szczepień.

(akta kontroli str. 3843-3880, 4123-4154, 4155-4277, 4625-4640)

W złożonych wyjaśnieniach Wojewoda podtrzymał wydane przez siebie opinie, wskazując m.in., że w Szpitalach które otrzymały negatywną opinię, nie było gwarancji, że po ustaniu epidemii zrealizowane inwestycje, bądź zakupiony sprzęt zostaną optymalnie wykorzystane. Ponadto Wojewoda uznał, że skoro podmioty lecznicze nie zwróciły się o zweryfikowanie wydanej opinii, to znaczy, że zgodziły się z jej uzasadnieniem.

(akta kontroli str. 5350-5382)

Opinie Wojewody nie zawierały wzmianki o możliwości odwołania się, a Dyrektorzy Szpitali nie wiedzieli, że od opinii Wojewody mogą się odwołać, tym samym nie czynili tego. Ponadto Dyrektorzy Szpitali nie otrzymali katalogu sprzętu, na który w uzasadnieniu opinii powoływał się Wojewoda.

(akta kontroli str. 4641-5274)

NIK zauważa, że katalog sprzętu, na który w wydawanych opiniach powoływał się Wojewoda dotyczy projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej na walkę z COVID-19, nie zaś strictly Funduszu przeciwdziałania COVID-19, ww. katalog, zdaniem NIK, nie miał charakteru zamkniętego – zawierał jedynie sprzęt i wyposażenie najbardziej kluczowe dla skutecznej walki z pandemią. Ponadto,

⁴³ Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi.

na wszystkie szpitale, których Dyrektorzy wnioskowali o środki na zakup sprzętu/sfinansowanie inwestycji, Minister Zdrowia lub Wojewoda nałożył obowiązek realizacji świadczeń opieki zdrowotnej poprzez zapewnienie w podmiocie leczniczym łóżek dla pacjentów z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem SARS CoV-2 na podstawie art. 11 h ust. 1 i 4 ustawy COVID-19.

(akta kontroli str. 3843-3876, 4155-4277,4618-4624)

Wojewoda wyjaśnił, że *Urzędy Wojewódzkie posiadają niepełną informację na temat infrastruktury podmiotów leczniczych, aktualnego wyposażenia sprzętowego czy też istniejących zasobów kadrowych, a dane te pozyskiwane są podczas realizacji innych ustawowo nałożonych zadań. Dlatego też – wobec braku źródeł pełnych informacji w tym obszarze - trudno kwestionować zgłaszane przez podmioty lecznicze potrzeby, które pojawiły się w związku z leczeniem pacjentów z COVID-19. Należało zatem przyjąć, że zgłaszane potrzeby mogły być uzasadnione, co nie jest równoznaczne, że powinny być one zaspokojone w pełni środkami finansowymi pochodzącymi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Przypominam, że Wojewodowie w procesie obsługi wniosków o finansowanie inwestycji budowlanych oraz zakupów sprzętu w podmiotach leczniczych służących przeciwdziałaniu pandemii z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 działali w ramach przyznanych indywidualnie dla każdego województwa przez Ministerstwo Zdrowia kwot (dla województwa śląskiego to kwota 68 286 000 zł), nie zaspokajających wszystkich zgłoszonych przez podmioty lecznicze potrzeb.*

(akta kontroli str. 5362,5368)

Odnośnie do powoływania się podczas wydawania opinii na katalog sprzętu przygotowany na potrzeby projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej na walkę z COVID-19 oraz traktowania powyższego katalogu jako zamkniętego Wojewoda wyjaśnił, że *skoro katalog został udostępniony m.in. wojewodom należy wnioskować, że mógł być on także wykorzystany przy weryfikowaniu potrzeb podmiotów leczniczych zgłaszanych w procesie obsługi wniosków, ponieważ cel zadań finansowanych z FPC jest tożsamy z celem projektów finansowanych środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej. Ponadto Wojewoda podkreślił, że Fundusz - zgodnie z przepisami - nie powinien być źródłem finansowania wszelkich potrzeb podmiotów leczniczych, a jedynie tych służących realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Ponadto, zakupy sprzętu medycznego nie były jedynymi działaniami z Funduszu planowanymi przez szpitale, które otrzymały opinię pozytywną. Pozytywnie zostało zaopiniowanych także szereg działań budowlanych i modernizacyjnych, służących przede wszystkim poprawie bezpieczeństwa epidemiologicznego w podmiotach leczniczych. Ograniczona kwota środków przyznanych przez Ministerstwo Zdrowia na ten cel odrębnie dla każdego z województw nie pozwalała na pokrycie wszelkich potrzeb podmiotów leczniczych.*

(akta kontroli str. 5362,5366-5368)

1.5 W latach 2020-2022 WSSE otrzymywała środki na realizację zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem jego rozprzestrzenianiu się, profilaktykę oraz zwalczanie skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 zarówno z rezerwy celowej budżetu państwa oraz rezerwy pozostającej w dyspozycji Wojewody, jak i FPC:

WSSE otrzymała środki:

- w 2020 r. z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 72 – Środki na zadania w obszarze zdrowia) oraz z rezerwy Wojewody;
- w 2021 r. z FPC;

- w 2022 r. z FPC oraz z rezerwy celowej budżetu państwa na sfinansowanie kosztów sekwencjonowania wirusa SARS-CoV-2 w sieci laboratoriów WSSE w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2022 r. (poz. 72 – Środki na zadania w obszarze zdrowia).

Wydatki na organizację kwarantanny zbiorowej w 2020 r. były finansowane z rezerwy celowej (poz. 4), a w 2021 r. z FPC.

Program „Wspieraj seniora” w 2020 r. był finansowany z rezerwy celowej poz. 25 (środki na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej⁴⁴, na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie), a w latach 2021-2022 z FPC.

Pomoc dla DPS w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 w 2020 r. była finansowana z poz. 25 rezerwy celowej, w 2021 r. ze środków rezerwy celowej z poz. 25 oraz FPC, a w 2022 r. z FPC.

Wynagrodzenia koronerów⁴⁵:

- w 2020 r. były finansowane ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 49), rezerwy Wojewody oraz środków budżetowych przenoszonych decyzjami Wojewody w ramach działu 851 Ochrona zdrowia,
- w 2021 r. w pierwszym kwartale wydatki finansowano z budżetu państwa oraz rezerwy Wojewody, w kolejnych kwartałach z FPC,
- w 2022 r. w pierwszym kwartale wydatki finansowano z budżetu państwa, w kolejnych kwartałach z FPC.

(akta kontroli str. 7,18-19, 5846-5848)

1.6 W okresie objętym kontrolą dokonano zmian w planie finansowym Funduszu. W 2020 r. nie dokonywano zmian w planie finansowym FPC.

W 2021 r.:

- zwiększono planowane wydatki o łączną kwotę 497,2 tys. zł, z tego:
 - o 397,2 tys. zł wydatki na wypłaty wynagrodzeń za nadgodziny pracowników Inspekcji Sanitarnej;
 - o 100,0 tys. zł wydatki na organizację Objazdowych Punktów Szczepień;
- zmniejszono planowane wydatki o łączną kwotę 497,2 tys. zł, z tego:
 - o 80,0 tys. zł wydatki na sfinansowanie: transportu do punktów szczepień, organizację telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych oraz informacji o szczepieniach (infolinia), lub stanowiska gminnego koordynatora do spraw szczepień;
 - o 30,0 tys. zł wydatki na organizację przez jst Punktów Szczepień Powszechnych;
 - o 300,0 tys. zł wydatki na prowadzenie kampanii informacyjnej promującej szczepienia;
 - o 87,2 tys. zł wydatki na organizację Objazdowych Punktów Szczepień.

W 2022 r. (do 30 czerwca):

- Zwiększono planowane wydatki o łączną kwotę 189,2 tys. zł, z tego:
 - o 29,2 tys. zł środki na sfinansowanie wynagrodzeń osób skierowanych do pracy w podmiocie leczniczym na podstawie decyzji Wojewody;

⁴⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, ze zm.).

⁴⁵ lekarz, stwierdzający zgon oraz zajmujący się transportem zwłok do najbliższego prosektorium lub zakładu medycyny sądowej, w przypadku konieczności ustalenia przyczyny śmierci.

- o 156,3 tys. zł środki na wynajem od firmy zewnętrznej powierzchni magazynowych oraz na pokrycie kosztów przechowywania, przyjmowania i wydawania środków ochronnych, które następnie zmniejszono o 29,2 tys. zł;
- o 3,7 tys. zł środki na zapewnienie warunków kwarantanny osobom podlegającym obowiązkowej kwarantannie;
- zmniejszono planowane wydatki o łączną kwotę 189,2 tys. zł, z tego:
 - o 150,0 tys. zł wydatki na sfinansowanie: transportu do punktów szczepień, organizację telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych oraz informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 (infolinia), lub stanowiska gminnego koordynatora do spraw szczepień przeciwko wirusowi;
 - o 29,2 tys. zł ww. wydatki na wynajem;
 - o 10,0 tys. zł środki na wynajem pojazdu typu BUS do przewozu środków ochronnych oraz materiałów i sprzętu pomiędzy magazynami, tj. Magazynem Obrony Cywilnej w Tychach a magazynami zewnętrznymi.

(akta kontroli str. 23-30)

Jak wyjaśnił Wojewoda zmiany planu spowodowane były koniecznością zagospodarowania niewykorzystanych środków przekazanych przez ich dysponentów i przesuwaniem tychże środków na realizację innych zadań, zmiany planu miały również związek z wytycznymi wydawanymi przez dysponentów środków w odpowiedzi na dynamikę sytuacji epidemicznej w kraju.

(akta kontroli str. 7, 20, 2472-2483)

Zmiany planów finansowych nie miały wpływu na efekty rzeczowe realizowanych zadań finansowanych ze środków Funduszu, gdyż jak wyjaśnił Wojewoda podmioty realizujące zadania finansowane z Funduszu - jst, DPS otrzymywały wsparcie zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem.

(akta kontroli str. 5844, 8552)

1.7 Z wyjaśnień uzyskanych od Wojewody wynika, że informacje o zmianie planów finansowych nie były przekazywane do organów pośredniczących w wydatkowaniu środków z Funduszu, gdyż w otrzymanych wytycznych nie było takiego obowiązku, ponieważ Wojewoda przekazywał zbiorczo zapotrzebowania na środki. Ponadto z pisma Ministra Zdrowia wynikało, że Wojewoda dysponuje niewykorzystanymi środkami w ramach kwoty łącznej do momentu ich wykorzystania.

(akta kontroli str. 2474, 2492-2493)

1.8 Plan finansowy FPC został wykonany w 99,9% w 2020 r. (z zaplanowanych środków w wysokości 1 297 059,2 tys. zł wydatkowano 1 296 492,6 tys. zł), w 96,9% w 2021 r. (z zaplanowanych środków w wysokości 522 870,2 tys. zł wydatkowano 507 123,4 tys. zł) oraz w 76,4% do 30 czerwca 2022 r. (z zaplanowanych środków w wysokości 32 358,9 tys. zł wydatkowano 24 719,5 tys. zł)

Najwyższe kwoty środków przeznaczono na⁴⁶:

- w 2020 r. – zadania realizowane w ramach RFIL - 1 240 945,2 tys. zł, a na utworzenie i funkcjonowanie szpitala tymczasowego 45 398,4 tys. zł, dodatek specjalny do wynagrodzenia (kontrolerski) dla pracowników PIS 10 149 tys. zł,

⁴⁶ W punkcie 1.8 obszaru pierwszego opisano trzy zadania w każdym roku, na które wydatkowano największe kwoty z Funduszu.

- w 2021 r. – zadania realizowane w ramach RFIL - 284 825,6 tys. zł, a na Program „Laboratoria Przyszłości” 104 099,5 tys. zł, dodatkowe wynagrodzenie dla ZRM za pracę w niedziele, święta oraz dni wolne od pracy 19 927,7 tys. zł,
- w 2022 r. – dodatkowe wynagrodzenie dla ZRM za pracę w niedziele, święta oraz dni wolne od pracy - 5 600,5 tys. zł, środki dla DPS w przeciwdziałaniu skutkom rozprzestrzeniania się COVID-19 - 5 376,1 tys. zł, dodatek specjalny do wynagrodzenia (kontrolerski) dla pracowników PIS - 4 507,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 23-30)

1.9 Podczas planowania środków z Funduszu dla województwa śląskiego Wojewoda nie określał mierników efektywności poszczególnych zadań, jak również nie dokonywał pomiaru i monitorowania uzyskanych efektów rzeczowych zadań finansowanych ze środków Funduszu, gdyż – jak wyjaśnił – uchwały Rady Ministrów nie nakładały na niego takiego obowiązku, a do planu Funduszu tworzonego przez BGK nie mają zastosowania zasady tworzenia budżetu w układzie zadaniowym.

Przy wydatkowaniu środków z FPC Wojewoda nie został zobowiązany do określenia mierników efektywności poszczególnych zadań, ani monitorowania efektów rzeczowych uzyskanych z ich realizacji, co nie sprzyjało zapewnieniu efektywnego wykorzystania środków w myśl art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 353,362)

Wykonanie planu wydatków w 2021 r. na niżej wymienione zadania kształtowało się w następujący sposób:

- środki na sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia dla 12 dysponentów ZRM za pracę w niedziele święta oraz w godzinach nocnych - plan wydatków wykonano na poziomie 83,5% (z zaplanowanych środków w wysokości 23 862,8 tys. zł wydatkowano 19 927,8 tys. zł);
- środki na zapewnienie warunków kwarantanny osobom podlegającym obowiązkowej kwarantannie – plan wydatków wykonano na poziomie 33,1% (z zaplanowanych środków w wysokości 84 tys. zł wydatkowano 27,8 tys. zł);
- środki przeznaczone na promocję szczepień na terenie 150 gmin – wydatki zrealizowano na poziomie 40% pierwotnego planu wydatków i 100% planu po zmianach (wydatkowano 200 tys. zł z zaplanowanych pierwotnie 500 tys. zł oraz 200 tys. zł określonych w zmienionym planie wydatków);
- środki na finansowanie programu „Wspieraj Seniora” - plan wydatków wykonano na poziomie 76,4% (z zaplanowanych środków w wysokości 4 325,4 tys. zł wydatkowano 3 305,1 tys. zł);
- środki na finansowanie dopłaty do czynszu - plan wydatków wykonano na poziomie 2,6% (z zaplanowanych środków w wysokości 9 884,6 tys. zł wydatkowano 262,1 tys. zł).

Wojewoda wyjaśnił, że przyczyną niskiego wykonania planu w 2021 r. na wyżej wymienione zadania był m.in. brak możliwości oszacowania rzeczywistych potrzeb, a w konsekwencji konieczność dokonywania korekt pierwotnie zgłoszonych zapotrzebowań, bądź rezygnacja jst z uczestnictwa w programach promocji szczepień przeciw COVID-19.

(akta kontroli str. 23-26, 353-355,363-365,374-376)

W związku z realizacją zadań finansowanych z Funduszu uzyskano następujące efekty:

– Rok 2020:

Efektom realizacji zadań w ramach RFIL⁴⁷ miało być wsparcie zadań inwestycyjnych realizowanych przez jst.

W wyniku przeprowadzonych naborów wniosków (tryb konkursowy⁴⁸) dla gmin, w ramach których rozdysponowane środki miały zostać przeznaczone na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane w miejscowościach, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej, oraz w wyniku rozstrzygnięcia konkursów dla jst⁴⁹, 107 jst przekazano wsparcie na realizację 171 zadań inwestycyjnych, w łącznej kwocie 531 695,7 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonych naborów wniosków (tryb pozakonkursowy) dla gmin (w tym miast na prawach powiatu) i powiatów (z wyłączeniem miast na prawach powiatu)⁵⁰, 184 jst przekazano wsparcie na realizację zadań inwestycyjnych, w łącznej kwocie 709 249,5 tys. zł

Zakładanym efektem kierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii COVID-19 na podstawie decyzji Wojewody miało być wsparcie kadrowe podmiotów leczniczych w celu zabezpieczenia pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2. W rezultacie wydano 199 decyzji o skierowaniu osób do pracy przy zwalczaniu epidemii w 14 podmiotach leczniczych (z czego 67 lekarzy stawilo się do pracy).

– Rok 2021:

W wyniku konkursów przeprowadzonych na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1a i 3 Uchwały o RFIL, 88 jst przekazano wsparcie na realizację 120 zadań inwestycyjnych, w łącznej kwocie 198 566 tys. zł

W wyniku naboru pozakonkursowego przeprowadzonego na podstawie § 2 ust. 1 pkt 5 Uchwały o RFIL, 28 jst przekazano wsparcie na 28 zadań inwestycyjnych, w łącznej kwocie 86 259,6 tys. zł

Zakładanym efektem realizacji Programu „Laboratoria Przyszłości” było przekazanie środków dla jst będących organami prowadzącymi publiczne szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży lub publiczne szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.

W ramach naboru wniosków z 2021 r. w programie "Laboratoria przyszłości" przyznano dofinansowanie dla 1 216 szkół (201 organów prowadzących, w tym: 167 gmin, 19 miast na prawach powiatu, 14 powiatów, 1 samorządu województwa). Łączna kwota wsparcia wyniosła 104 137,6 tys. zł. Według sprawozdań złożonych na dzień 31 grudnia 2021 r. szkoły wykorzystaly 67 843,5 tys. zł (65% przekazanych środków). Sprawozdawczość dotycząca wykorzystania środków przez szkoły w 2022 roku planowana była na drugie półrocze br.

Zakładanym efektem przekazania środków na dodatkowe wynagrodzenia dla ZRM za pracę w niedziele, święta oraz w godzinach nocnych było sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia dla personelu ZRM z terenu województwa śląskiego. W rezultacie, z 12 dysponentami ZRM zawierano (w zależności od potrzeb) umowy o udzielenie środków na sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia.

⁴⁷ Realizowanych na podstawie uchwały o RFIL.

⁴⁸ Gminy otrzymywały środki ustalone według algorytmu – kwoty wsparcia zostały zamieszczone w załącznikach do uchwały o RFIL załącznik nr 1 i nr 2.

⁴⁹ Konkursy przeprowadzane na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1a i 3 uchwały o RFIL.

⁵⁰ Konkursy przeprowadzone na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały o RFIL.

Zakładanym efektem uruchomienia dodatkowych ZRM było zwiększenie ich dostępności w kolejnych „falach” epidemii. W rezultacie zawarto z dysponentami ZRM umowy na sfinansowanie łącznie 1083 tzw. dobokaretek.

Zakładanym efektem przekazania środków dla koronerów było dofinansowanie zadań realizowanych przez powołanych przez Wojewodę lekarzy i lekarzy dentystów do stwierdzania zgonów osób podejrzanych o zakażenie wirusem SARS-CoV-2 albo zakażonych tym wirusem poza szpitalem. W rezultacie w 2021 r. zawarto umowy z 14 koronerami. Umowy z koronerami obejmowały wyłącznie faktycznie zrealizowane zlecenia stwierdzenia zgonu.

Zakładanym efektem kierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii COVID-19 na podstawie decyzji Wojewody miało być wsparcie kadrowe podmiotów leczniczych w celu zabezpieczenia pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2. W rezultacie wydano 280 decyzji o skierowaniu osób do pracy przy zwalczaniu epidemii w 14 podmiotach leczniczych.

Zakładanym efektem pomocy dla DPS miało być ich zabezpieczenie przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2. W rezultacie 98 DPS (90 w powiatowych i 8 gminnych) uzyskało dodatkowe wsparcie finansowe, np. na zakup środków higieny osobistej, zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości świadczonych usług przez te jednostki, zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia.

Zakładanym efektem Programu „Wsparcie Seniora” miało być dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. W rezultacie w ramach Programu 2,3 tys. osób otrzymało wsparcie, w tym 630 osób poniżej 70 roku życia.

Zakładanym efektem dopłat do czynszu miało być udzielenie finansowego wsparcia dla gmin na dopłaty do czynszu dla najemców, którzy utracili dochody w wyniku epidemii COVID-19. W rezultacie 530 najemcom i podnajemcom wypłacono dodatki do czynszu.

– Rok 2022 (do 30 czerwca):

Zakładanym efektem przekazania środków na dodatkowe wynagrodzenia dla ZRM za pracę w niedziele, święta oraz w godzinach nocnych było sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia dla personelu ZRM z terenu województwa śląskiego. W rezultacie, z 12 dysponentami ZRM zawarto (w zależności od potrzeb) umowy o udzielenie środków na sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia.

Zakładanym efektem przekazania środków dla koronerów było dofinansowanie zadań realizowanych przez powołanych przez Wojewodę lekarzy i lekarzy dentystów do stwierdzania zgonów osób podejrzanych o zakażenie wirusem SARS-CoV-2 albo zakażonych tym wirusem poza szpitalem. W 2022 r. pracowało 14 koronerów.

Zakładanym efektem kierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii COVID-19 na podstawie decyzji Wojewody miało być wsparcie kadrowe podmiotów leczniczych w celu zabezpieczenia pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2. W rezultacie wydano 36 decyzji o skierowaniu osób do pracy przy zwalczaniu epidemii w 14 podmiotach leczniczych.

Zakładanym efektem pomocy dla DPS miało być ich zabezpieczenie przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-Co-2. W rezultacie 98 DPS (90 w powiatowych i 8 gminnych) uzyskało dodatkowe wsparcie finansowe, np. na zakup środków higieny osobistej, zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości świadczonych usług przez te jednostki, zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia.

Zakładanym efektem Programu „Wsparcie Seniora” miało być dofinansowanie gmin w zakresie zapewnienia usługi wsparcia seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W rezultacie wypłacono wsparcie finansowe dla 67 gmin, które przystąpiły do Programu, w tym 63 gminom, które przystąpiły do Modułu II - zakupu usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu.

(akta kontroli str. 39-71, 2474, 2493, 5979-5981)

1.10 Wojewoda w celu zapewnienia gospodarnego i efektywnego wykorzystania środków z FPC dokonywał analizy składanych sprawozdań oraz przygotowywał wytyczne, np. dot. transportu do punktów szczepień przeciwko SARS-CoV-2. Wydział Finansów i Budżetu ŚIUW dokonywał kontroli zapotrzebowań na środki z FPC składane przez merytoryczne wydziały Urzędu.

W ramach Programu „Wspieraj Seniora” jst na koniec roku budżetowego informowały o sposobie wydatkowania środków w oparciu o wytyczne zawarte we wzorze sprawozdania opublikowanego przez MRiPS, a w rozliczeniu rocznym wskazały również przyczyny niewykorzystania środków oraz liczbę osób objętych pomocą.

W przypadku dopłat do czynszów jst rozliczały się miesięcznie, co stanowiło podstawę do sporządzenia kwartalnego rozliczenia przekazywanego do MRPiT (na podstawie formularzy opublikowanych przez to Ministerstwo).

Pod koniec roku budżetowego jst dokonywały rozliczenia środków pochodzących z FPC przeznaczonych na pomoc dla DPS wraz z podaniem przyczyn ich niewykorzystania.

Z dysponentami ZRM były zawierane umowy na dodatkowe wynagrodzenie za pracę w niedziele, święta i w godzinach nocnych oraz uruchomienie dodatkowych ZRM na podstawie danych związanych z rozwojem epidemii i kolejnych jej „fal”.

(akta kontroli str. 7-22,391-416,655-657, 2837-2865,5979-5981)

1.11 Zgodnie z art. 65 ust. 21 ustawy o zmianie ustawy o COVID-19 plany finansowe w zakresie FPC sporządzał BGK. Wojewoda nie posiadał informacji, czy były one przez BGK publikowane.

(akta kontroli str. 353,356-357)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Wojewoda nie dokonywał analizy potrzeb stanowiących podstawę opracowania planów finansowych w zakresie Funduszu. Plan finansowy był opracowywany w momencie wpływu środków od poszczególnych dysponentów na wyodrębniony rachunek bankowy. Podstawą wnioskowania o środki były zapotrzebowania składane przez podmioty realizujące zadania finansowane z FPC. Zmiany w planach finansowych wynikały z konieczności zagospodarowania niewykorzystanych środków przekazanych przez ich dysponentów i przesuwania tychże środków na realizację innych zadań, jak również zmiany te miały związek z wytycznymi wydawanymi przez dysponentów środków w odpowiedzi na dynamikę sytuacji epidemicznej w kraju. Wojewoda nie określił kryteriów oceny wniosków składanych przez Dyrektorów Szpitali, na zakupy/inwestycje finansowane ze środków FPC, nie przekazał Dyrektorom Szpitali katalogu sprzętu, na który powoływał się w uzasadnieniu wydawanych opinii.

W związku z pełnioną przez Wojewodę rolą w ramach FPC należy zauważyć, że przy wydatkowaniu środków Wojewoda nie został zobowiązany do określenia mierników efektywności poszczególnych zadań, ani monitorowania efektów rzeczowych uzyskanych z ich realizacji, co nie sprzyjało zapewnieniu efektywnego wykorzystania środków Funduszu zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

OBSZAR **2. Analiza wniosków o dofinansowanie z Funduszu i wypłata środków**

2.1 Ocena wniosków złożonych w RFIL w trybie konkursowym - przebieg procesu i dane zbiorcze

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W okresie objętym kontrolą PRM ogłosił trzy nabory wniosków o wsparcie dla jst w ramach dofinansowania ze środków RFIL. Nabory zostały ogłoszone w następujących terminach:

- nabór 1/2020/RFIL, w ramach którego jst wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 uchwały o RFIL mogły składać wnioski w terminach od 24 sierpnia 2020 r. do 30 września 2020 r.,
- nabór 2/2020/RFIL, w ramach którego jst wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 uchwały o RFIL mogły składać wnioski w terminach od 10 grudnia 2020 r. do 28 grudnia 2020 r.,
- nabór 3/2020/RFIL, w ramach którego jst wymienione w § 2 ust. 1 pkt 1a uchwały o RFIL mogły składać wnioski w terminach od 4 stycznia 2021 r. do 12 lutego 2021 r.

Oprócz ww. naborów zgodnie z § 6 ust. 3 uchwały o RFIL gminy (w tym miasta na prawach powiatu) oraz powiaty (bez miast na prawach powiatu) mogły w terminie od 27 lipca 2020 r. do dnia 10 sierpnia 2020 r. składać za pośrednictwem Wojewody wnioski do PRM w ramach środków wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. uchwały. Dodatkowo gminy ujęte w załączniku nr 7 do uchwały o RFIL składały wnioski o dofinansowanie zakupów inwestycyjnych lub inwestycji w ogólnodostępną infrastrukturę turystyczną. Nabór wniosków na dofinansowanie ze środków RFIL składanych przez gminy, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 5 uchwały o RFIL odbył się w terminie od 13 stycznia 2021 r. do 15 lutego 2021 r.

(akta kontroli str. 900-901, 941-942, 965-967)

2.1.2. W ramach wsparcia udzielanego ze środków RFIL jst złożyły 1991 wniosków na łączną kwotę 12 607 388,8 tys. zł, w tym:

- 184 wnioski na łączną kwotę 709 249,5 tys. zł w ramach wsparcia, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały o RFIL,
- 182 wnioski na łączną kwotę 311 153,5 tys. zł w ramach wsparcia, o którym mowa § 2 ust. 1 pkt 1a uchwały o RFIL
- 1597 wniosków na łączną kwotę 11 500 726,2 tys. zł w ramach wsparcia, o którym mowa § 2 ust. 1 pkt 3 uchwały o RFIL⁵¹,
- 28 wniosków na łączną kwotę 86 259,6 tys. zł w ramach wsparcia, o którym mowa § 2 ust. 1 pkt 5 uchwały o RFIL.

Wszystkie złożone przez jst wnioski w zakresie środków z RFIL weryfikowano w ŚUW, a następnie rekomendowano PRM. W związku z powyższym do KPRM

⁵¹ W tym 1 132 wniosków na kwotę 8 940 173,8 tys. zł w ramach I naboru oraz 465 wniosków na kwotę 2 560 552,4 tys. zł w ramach II naboru.

przekazano 1991 wniosków o wsparcie realizacji zadań inwestycyjnych ze środków RFIL o łącznej wartości 12 607 388,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 961-964, 1571)

Na podstawie przedłożonych przez Wojewodę do KPRM rekomendowanych wniosków o dofinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków RFIL oraz informacji o kwocie wnioskowanego wsparcia, PRM złożył dyspozycje wypłaty środków dla:

- 184 złożonych wniosków o wsparcie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały o RFIL na łączną kwotę 709 249,5 tys. zł (100,0% wnioskowanej przez jst kwoty);
- 12 złożonych wniosków o wsparcie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1a uchwały o RFIL na łączną kwotę 6 750,0 tys. zł (2,2% wnioskowanej przez jst kwoty);
- 279 złożonych wniosków o wsparcie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 uchwały o RFIL na łączną kwotę 723 511,7 tys. zł (6,3% wnioskowanej przez jst kwoty);
- 28 złożonych wniosków o wsparcie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 5 uchwały o RFIL na łączną kwotę 86 259,6 tys. zł (100,0% wnioskowanej przez jst kwoty).

(akta kontroli str. 444-485, 1339-1437, 1569-1571)

2.1.3. W ŚUW wydziałem merytorycznym odpowiedzialnym za weryfikację wniosków o dofinansowanie zadań z RFIL był Wydział Rozwoju i Współpracy Terytorialnej⁵², co zostało sformalizowane zarządzeniem nr 396/2020 Wojewody Śląskiego z dnia 29 grudnia 2020 r. zmieniającym zarządzenia w sprawie ustalenia Regulaminu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Weryfikacja wniosków odbywała się za pomocą zatwierdzonych przez Dyrektora WRiWT list sprawdzających, których treść była dostosowana do danego trybu naboru wniosków.

Jak wyjaśniła Dyrektor WRiWT, listy sprawdzające były narzędziem pomocniczym przyjętym do stosowania podczas weryfikacji wniosków składanych w ramach RFIL. Decyzję o zastosowaniu takiego narzędzia była podjęta w ramach uprawnień, jakie przysługują kierownikowi komórki organizacyjnej, któremu Wojewoda polecił realizację zadań związanych z RFIL. Ponadto jak wyjaśniła Dyrektor WRiWT, uchwała o RFIL w jednoznaczny sposób precyzowała zadania Wojewody w zakresie realizacji RFIL, wobec powyższego zbędne było tworzenie dodatkowych procedur wewnętrznych w celu realizacji ww. zadania.

(akta kontroli str. 433-443, 899-915, 917-940, 1571-1572, 2357)

2.1.4. Zakres list sprawdzających, pomimo że były dostosowywane do wzoru wniosku stosowanego dla danego trybu naboru ustanowionego w uchwale o RFIL, dotyczyły weryfikacji wniosków pod kątem formalnym. Wojewoda nie otrzymał z KPRM wytycznych ani narzędzi, jakie ma stosować przy ocenie wniosków o dofinansowanie ze środków RFIL, oprócz ogólnych informacji dotyczących ogłoszonych przez PRM naborów i terminu wykorzystania środków z RFIL. W powyższym zakresie Wojewoda nie prowadził korespondencji z innymi wojewodami. W jednym przypadku wystosowane zostało pismo⁵³ do Dyrektora Departamentu Planowania Przestrzennego w Ministerstwie Rozwoju⁵⁴, w którym Dyrektor WRiWT zwracała się o wyjaśnienie:

- w jakim zakresie służby wojewody będą weryfikować wnioski składane w odpowiedzi na nabory ogłaszane przez PRM na podstawie § 11 ust. 1 uchwały o RFIL;
- w jakim zakresie służby wojewody będą weryfikować roczne informacje składane przez jst na podstawie § 13 uchwały o RFIL.

⁵² Dalej: „WRiWT”.

⁵³ Pismo o sygn. RWII.801.3.1.2020 z dnia 6 sierpnia 2020 r.

⁵⁴ Dalej: „Departament PP w MR”.

Ponadto, przedstawiono wątpliwości zgłaszane przez jst dotyczące wykorzystania środków RFIL⁵⁵. W odpowiedzi Wojewoda otrzymał korespondencję⁵⁶ Zastępcy Dyrektora Departamentu PP w MR do Dyrektora Departamentu Instrumentów Rozwojowych w KPRM, w której to przekazane zostały pytania wojewodów dotyczących RFIL wraz z propozycją odpowiedzi na nie. Dla wnioskodawców udostępniono na stronie ŚUW dokument⁵⁷, w którym zawarte były odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania oraz wskazówki, w jaki sposób uzupełniać poszczególne pola we wnioskach.

(akta kontroli str. 899-911, 943-958, 1571-1572, 1626-1634, 3332-3338)

2.1.5. Wzory wniosków⁵⁸ o wsparcie ze środków RFIL zawierały pola, w których wnioskodawcy odnosili się do kryteriów określonych w § 10 uchwały o RFIL. Na etapie oceny wniosków pracownicy WRiWT weryfikowali, czy jst odniosła się we wniosku do kryteriów wymienionych §10 ww. uchwały. W szczególności analizie poddawano, czy i w jakiej formie zostały wykazane poszczególne kryteria (np. w formie wskaźnikowej czy opisowej), oraz czy wskaźniki były mierzalne. W przypadku, gdy w wyniku weryfikacji stwierdzone zostały braki lub niejasności, wnioskodawcy byli pisemnie wzywani do ich skorygowania lub uzupełnienia. Narzędziem służącym do jednolitej weryfikacji składanych wniosków była lista sprawdzająca⁵⁹, której zakres ograniczał się do sprawdzenia wniosku pod kątem formalnym. Sprawdzony przez pracownika WRiWT wniosek był zatwierdzany przez Dyrektora WRiTW, bądź Kierownika Oddziału do Spraw Realizacji i Kontroli Projektów oraz Płatności.

Jak wyjaśniła Dyrektora WRiWT, Wojewoda nie podejmował współpracy z innymi urzędami wojewódzkimi w celu zapewnienia jednolitości postępowania w sprawie rozpatrywania wniosków z RFIL.

(akta kontroli str. 901-911, 943-958, 1018-1046, 1571-1573)

Wojewoda nie dokonywał oceny składanych wniosków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1a i 3 uchwały o RFIL, pod kątem kryteriów określonych w § 10, w zw. z § 6 ust. 2a i 2b, przywołanej uchwały, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli (akta kontroli str. 968-1013)

2.1.6. W ŚUW nie wdrożono procedur wewnętrznych definiujących sposób i tryb weryfikacji wniosków składanych w ramach RFIL. W celu przypisania zadań związanych z przekazywaniem wsparcia finansowego na realizację zadań inwestycyjnych przez jst w ramach RFIL wydziałowi WRiWT, Wojewoda dokonał zmiany Regulaminu ŚUW. Zmiany do regulaminu zostały wprowadzone zarządzeniem Wojewody nr 396/20 z dnia 29 grudnia 2020 r., tj. po przeprowadzeniu trzech z pięciu naborów. W innym zakresie nie wdrożono regulaminów dotyczących przebiegu weryfikacji wniosków składanych w ramach RFIL.

(akta kontroli str. 900-902, 904-915, 917-940, 1571-1573, 2357)

2.1.7. Zgodnie z uchwałą o RFIL i ogłoszeniami o naborach Wojewoda mógł weryfikować i oceniać wnioski lub przekazać informację o kwocie wnioskowanego wsparcia od momentu wpływu pierwszego wniosku o wsparcie:

- dla wniosków składanych o dofinansowanie ze środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały o RFIL do 17 sierpnia 2020 r.⁶⁰ tj. maksymalnie 21 dni;

⁵⁵ Przykładowo jst zwracały się o określenie, czy wsparcie z RFIL mogło zostać przeznaczone na wydatki majątkowe stanowiące wkład na objęcie udziałów lub akcji w spółkach kapitałowych.

⁵⁶ Pismo o sygn. DPR-II.720.78.2020 z dnia 29 sierpnia 2020 r.

⁵⁷ Sporządzono dokument dla naborów 1/2020/RFIL oraz 2/2020/RFIL, który zawierał odpowiedzi do najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi dotyczących RFIL.

⁵⁸ Stanowiące załączniki nr 3a oraz nr 4 do uchwały RM o RFIL.

⁵⁹ Lista sprawdzająca utworzona dla naborów 1/2020/RFIL, 2/2020/RFIL oraz 3/2020/RFIL zawierała pytanie: „Czy zostały wypełnione wszystkie pola wniosku”. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora WRiWT pracownik weryfikujący wniosek w tym miejscu określał m.in. to, czy i w jakiej formie wnioskodawca odniósł się do elementów określonych w § 10 uchwały o RFIL.

⁶⁰ Tryb pozakonkursowy.

- dla wniosków składanych o dofinansowanie ze środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt. 1a uchwały o RFIL do 19 lutego 2021 r. – maksymalnie 51 dni (nabór 3/2020/RFIL);
- dla wniosków składanych o dofinansowanie ze środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt. 3 uchwały o RFIL do 30 września 2020 r. (nabór 1/2020/RFIL), tj. maksymalnie 37 dni oraz do 4 stycznia 2021 r. tj. maksymalnie 26 dni (nabór 2/2020/RFIL);
- dla wniosków składanych o dofinansowanie ze środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt. 5 uchwały o RFIL do 15 lutego 2021 r.⁶¹ tj. maksymalnie 33 dni.
(akta kontroli str. 901, 965-967)

2.1.8. Regulamin ŚUW przewidywał, że wydziałem merytorycznym odpowiedzialnym za analizę wniosków o środki z RFIL był WRiWT. W weryfikację wniosków zaangażowanych było 25 pracowników WRiWT, którzy dysponowali odpowiednią wiedzą i doświadczeniem⁶².

Pracownicy WRiWT odpowiedzialni za weryfikację wniosków byli przygotowywani na wewnętrznych spotkaniach organizowanych w ramach wydziału na bieżąco przed i w trakcie weryfikacji i oceny wniosków, na których ustalano jednolity sposób weryfikacji wniosków. Wojewoda nie nadał priorytetów ani wag poszczególnym kryteriom zawartym w uchwale RM o RFIL.

(akta kontroli str. 901, 917-940, 2023-2025)

2.1.9. W okresie objętym kontrolą żaden złożony przez jst wniosek o dofinansowanie ze środków RFIL nie został przez Wojewodę oceniony negatywnie i odrzucony.

(akta kontroli str. 902, 961)

2.1.10. Na podstawie badania próby wniosków⁶³ o dofinansowanie z RFIL ustalono, że osoby weryfikujące wnioski analizowały dane w nich zawarte, nie pozyskiwano natomiast dodatkowych danych przedstawiających sytuację finansową jst.

(akta kontroli str. 902, 968-1017)

2.1.11. W wyniku badania próby wniosków o dofinansowanie z RFIL ustalono, że w przypadku braków we wnioskach służby Wojewody wzywały wnioskodawców do uzupełnienia wniosków oraz do dokonania korekt w przedkładanych wnioskach (pisemnie; w przypadku jedynie wniosków dotyczących środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały o RFIL, kontakt w sprawie uzupełnienia wniosku odbywał się telefonicznie).

(akta kontroli str. 968-1017)

2.1.12. Uchwała o RFIL nie przewidywała trybu odwoławczego od negatywnej oceny wniosku. Pomimo tego do ŚUW wpłynęło 17 pism, dotyczących m.in. odwołania się od negatywnej oceny wniosku, udostępnienia kart oceny wniosku bądź stanowisk co do zasad rozdziału środków finansowych w ramach RFIL. Powyższe pisma były przekazywane przez Wojewodę do KPRM.

Jak wyjaśnił Wojewoda, wnioskodawcy składali odwołania po ogłoszeniu list z przyznanym dofinansowaniem przez PRM, które były przekazywane do KPRM. Wojewoda dodał, że wnioskodawcy, którzy pytali o przyczyny nieprzyznania wsparcia, byli informowani o tym, że zastosowanie miała uchwała o RFIL, zgodnie z którą wsparcia jst udziela PRM na podstawie rekomendacji Komisji ds. Wsparcia Jednostek Samorządu Terytorialnego, a rolą Wojewody było przekazanie wniosków

⁶¹ Tryb pozakonkursowy.

⁶² Pracownicy urzędu zdobywali doświadczenie zawodowe przy wdrażaniu m.in. następujących programów i mechanizmów finansowych: Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych, Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej, Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej, program „Maluch” i „Maluch+”.

⁶³ Próba składała się z dobranych wg. osądu kontrolera 25 wniosków o łącznej wartości 1 357 328,3 tys. zł.

do PRM. Natomiast pisma, które zawierały prośbę o informację, które były poza kompetencją i wiedzą Wojewody, były przekazywane do KPRM.

(akta kontroli str. 902-903, 1571, 1574-1634)

2.1.13. Do dnia 5 września 2022 r. do ŚUW złożono łącznie 88 pism jst informujących o zmianach kosztu lub przedmiotu wydatku majątkowego⁶⁴. Jst były zobowiązane do przekazywania informacji w przypadku zmiany zakresu kosztu lub przedmiotu wydatku majątkowego objętego wnioskiem PRM za pośrednictwem wojewody. Wojewoda nie analizował zgłaszanych przez jst zmian w powyższym zakresie, przekazywał je na bieżąco do KPRM.

Jak wyjaśniła Dyrektor WRiWT uchwała o RFIL nie nakładała na Wojewodę zadania polegającego na badaniu zakresu zmian kosztów, ani przedmiotu wydatków majątkowych, jak również nie miał On obowiązku zajmowania w tej kwestii stanowiska.

(akta kontroli str. 1573, 1635-2022a)

2.1.14. Wnioskodawcy składali, zgodnie ze złożonymi we wnioskach zobowiązaniami⁶⁵, informacje dotyczące zmian zakresu kosztów lub przedmiotu wydatku majątkowego. Beneficjenci mieli również obowiązek przeznaczenia niewykorzystanej części środków z RFIL na inne wydatki inwestycyjne. W związku z powyższym Wojewoda nie dysponował pełnymi danymi, na jakie wydatki majątkowe wnioskodawcy przeznaczali niewykorzystaną część środków z RFIL. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano, aby na rachunku bankowym przeznaczonym do realizacji środków z RFIL dokonano zwrotów niewykorzystanej części środków przez jst. Składane przez jst sprawozdania⁶⁶ ograniczały się do wskazania wysokości poniesionych wydatków w danej klasyfikacji budżetowej, bez wskazania nazwy zrealizowanego zadania lub inwestycji.

Jak wyjaśniła Dyrektor WRiWT, uchwała o RFIL nie nadawała wojewodom uprawnień do podejmowania działań lub wprowadzania obowiązków, które nie zostały uregulowane ww. uchwale i co do których jst nie zobowiązały się składając wniosek o wsparcie.

(akta kontroli str.1438-1568, 1571-1572)

2.1.15. Wojewoda nie podejmował działań mających na celu weryfikację, czy skutek zmian przeznaczenia przez jst środków otrzymanych z RFIL, były one wykorzystywane na czynności związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzeniania się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Wojewoda uchwałą został zobowiązany do zbierania i przekazania do KPRM informacji o poziomie wykorzystania przez jst środków Funduszu, co zrealizował.

Dyrektor WRiWT wyjaśniła, że jst, składając wnioski o wsparcie, których wzór określał odpowiednio załącznik nr 3a, 4 i 8 do uchwały o RFIL, zobowiązały się do poinformowania PRM za pośrednictwem Wojewody o zmianie zakresu kosztu lub przedmiotu wydatku majątkowego oraz do przeznaczenia niewykorzystanych środków na wydatki majątkowe. W treści uchwały i załączników do uchwały nie ma wymogu zapewnienia, że na etapie składania wniosku lub zmiany zakresu czy przedmiotu wydatku, wsparcie będzie przeznaczone bezpośrednio na przeciwdziałanie COVID-19.

(akta kontroli str. 965-1017, 1573, 1635-2022a)

⁶⁴ Zakres zmian kosztów i przedmiotów wydatku majątkowego dokonywanych przez jst polegał na przesunięciu pozyskanych środków na inne zadania również zgłaszane w ramach naborów z RFIL. Przyczyną zmian był niewystarczający poziom współfinansowania zadania, które otrzymało dofinansowanie, w związku z powyższym jst przesuwało otrzymane środki na zadania o mniejszym zakresie.

⁶⁵ Wg wzorów określonych odpowiednio w załącznikach nr: 3a, 4 i 8 do uchwały o RFIL.

⁶⁶ Wzór sprawozdania został określony w załączniku nr 5 do uchwały RM o RFIL.

2.1.16. W ramach badania procedury oceny wniosków złożonych w RFIL w trybie konkursowym (§ 2 ust. 1 pkt 1a i 3 uchwały o RFIL) dobrano próbę 15 wniosków⁶⁷ na łączną wnioskowaną kwotę 1 430 601,2 tys. zł⁶⁸. Wszystkie badane wnioski były złożone w terminach wynikających z ogłoszonych przez PRM naborów. Złożone wnioski były przekazywane do weryfikacji pracownikom WRiWT bez zbędnej zwłoki (w ciągu jednego dnia roboczego). Wszystkie badane wnioski były oceniane na podstawie opracowanych w ww. wydziale list sprawdzających, dostosowanych treścią do danego naboru. Zakres list sprawdzających ograniczał się do oceny wniosku, czy spełniały one wymagania formalne i nie był dostosowany do dokonania oceny wniosków pod kątem kryteriów określonych w §10 w uchwale o RFIL, a listy te nie zawierały uzasadnienia oceny wniosku pod kątem ww. kryteriów. Zakres przedmiotowy inwestycji dotyczył: przebudowy dróg wraz z węzłami komunikacyjnymi (pięć wniosków), modernizacji linii tramwajowej (jeden wniosek), budowy sieci kanalizacji sanitarnej (jeden wniosek), modernizacji lub budowy obiektów sportowych⁶⁹ (cztery wnioski) oraz modernizacji lub budowy innych budynków użyteczności publicznej⁷⁰ (cztery wnioski). Wykazywane przez wnioskodawców opisowe wskaźniki korespondowały z uzasadnieniem wniosków, lecz w większości przypadków (9 z 15 wniosków) były ogólne, co uniemożliwiało tym samym analizę porównawczą oraz precyzyjne ustalenie osiągniętych efektów w przypadku zarekomendowania wniosku do KPRM. W przypadku braków we wnioskach, wnioskodawcy byli pisemnie wzywani do uzupełnień wniosków (7 z 15 wniosków). Zakres uzupełnień dotyczył doprecyzowania uzasadnienia o wymagane wskaźniki i uzupełnienia braków formalnych (kod TERYT, nr konta bankowego). W badanej próbie wnioski zatwierdzane były niezwłocznie⁷¹ i przekazywane do KPRM w terminach wynikających z uchwały o RFIL. Wszystkie badane wnioski zostały przez Wojewodę przekazane do KPRM, natomiast dofinansowanie zostało wypłacone dwóm wnioskodawcom na łączną kwotę 1 800,0 tys. zł⁷² (0,13% wnioskowanej w próbie kwoty). W związku z nieotrzymaniem wsparcia przez pozostałych wnioskodawców, do Wojewody złożono dwie skargi dotyczące braku przyznania środków, które zostały przekazane przez Wojewodę do KPRM.

Dyrektor WRiWT wyjaśniła, że służby Wojewody nie badały składanych wniosków w zakresie, czy zgłaszane inwestycje służą przeciwdziałaniu skutków wywołanych wirusem COVID-19. Zgodnie z art. 65 ust. 28 o zmianie ustawy o COVID-19, RM mogła określić w drodze uchwały zasady podziału i przekazania wsparcia na inwestycje dla jst. W uchwale o RFIL i w treści jej załączników nie było wymogów zapewnienia, że wsparcie będzie przeznaczone bezpośrednio na przeciwdziałanie COVID-19. W powyższym zakresie wojewodowie nie mieli kompetencji do podejmowania działań lub wprowadzania obowiązków, które nie zostały uregulowane w uchwale o RFIL. Dodatkowo uchwała nie wprowadziła również obowiązku weryfikowania przez wojewodów zakwalifikowania zadania, czy też części jego zakresu, do wydatków majątkowych. Wobec tego, że ustawodawca nie wprowadził narzędzi do weryfikowania przez wojewodów przeznaczenia środków, zobowiązania składane przez osoby podpisujące wniosek były wystarczające i potwierdzały spełnienie wymogu przeznaczenia środków na wydatki majątkowe.

(akta kontroli str. 968-1013, 1047-1207, 2357-2358, 5373-5374)

⁶⁷ Do próby zostało dobranych w sposób celowy 15 wniosków zweryfikowanych pozytywnie przez służby Wojewody o najwyższych kwotach wnioskowanego dofinansowania.

⁶⁸ W tym siedem wniosków złożonych w naborze 1/2022/RFIL na kwotę 862 600,6 tys. zł, pięć wniosków złożonych w naborze 2/2022/RFIL na kwotę 275 000,6 tys. zł oraz trzy wnioski złożone w naborze 3/2022/RFIL na kwotę 9 000,0 tys. zł.

⁶⁹ Stadionów piłkarskich, stadionów miejskich lub wielofunkcyjnych hal sportowych.

⁷⁰ M.in. budynki udostępniane organizacjom pozarządowym działającym w zakresie kulturalno-gospodarczym.

⁷¹ Wnioski zatwierdzane były w terminach od jednego do 15 dni od dnia wpływu wniosku do SUW.

⁷² Miasto Mysłowice otrzymało dofinansowanie w wysokości 1 000,0 tys. zł z wnioskowanej kwoty 22 800,0 tys. zł oraz Gmina Wilkowice otrzymała wsparcie w wysokości 800,0 tys. zł z wnioskowanej kwoty 2 000,0 tys. zł.

Służby Wojewody zarekomendowały PRM wniosek, w odniesieniu do którego nie zweryfikowano spełnienia wymogu formalnego, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 989-991)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pracownicy Wydziału WRiWT odpowiedzialni za obsługę wniosków o wypłatę środków z RFIL nie dokonywali oceny składanych wniosków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1a i 3 uchwały o RFIL, pod kątem kryteriów określonych w § 10, w zw. z § 6 ust. 2a i 2b, przywołanej uchwały. Analiza badanej próby 15 wniosków wykazała, że osiem z nich – złożonych w trybie konkursowym w ramach naborów 2/2020/RFIL i 3/2020/RFIL – zostało zweryfikowanych przez służby wojewody tylko pod kątem formalnym⁷³. Zgodnie z § 6 ust. 2a i 2b uchwały o RFIL, Wojewoda miał dokonać oceny złożonych wniosków, biorąc pod uwagę następujące kryteria: realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, kompleksowości inwestycji, ograniczenia emisyjności i poziomu ingerencji planowanych inwestycji w środowisko, koszt planowanych inwestycji w stosunku do planowanych dochodów jednostki w roku rozpoczęcia inwestycji, liczby osób, na które planowane inwestycje będą miały wpływ, relacji kosztu planowanych inwestycji do prognozowanego efektu, wpływu planowanej inwestycji na ograniczenie skutków klęsk żywiołowych lub zapobieganie im w przyszłości (jeżeli planowana inwestycja mogła mieć taki wpływ) oraz zapewnienia dostępności w rozumieniu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom szczególnieymi potrzebami⁷⁴. Stosowana przez WRiWT lista sprawdzająca nie odnosiła się do uzasadnienia wniosku oraz wykazywanych w nim wskaźników, ani nie zawierała oceny uzasadniającej pozytywne rozpatrzenie wniosku, co uniemożliwiało przeprowadzenie obiektywnej analizy porównawczej z wnioskami złożonymi przez innych wnioskodawców.

(akta kontroli str. 968-1013, 1047-1207, 5373-5374)

Jak wyjaśniła Dyrektor WRiWT, lista sprawdzająca zawierała pole nr 2 o treści *Czy zostały wypełnione wszystkie pola wniosku*. W tym miejscu weryfikowane było m.in. to, czy i w jakiej formie wnioskodawca odniósł się do elementów określonych w § 10 uchwały. Jeżeli w wyniku oceny stwierdzone zostały braki lub niejasności, wnioskodawcy byli pisemnie wzywani do ich skorygowania lub uzupełnienia, co potwierdza prowadzona korespondencja z jst.

(akta kontroli str. 1572)

NIK nie podziela przytoczonych w wyjaśnieniach argumentów, ponieważ przedstawiony przez Dyrektor WRiWT sposób weryfikacji wniosków ograniczał się wyłącznie do badania kompletności wniosku, a nie jego oceny z uwzględnieniem ww. wskaźników. Zdaniem NIK, ocena wniosku powinna wiązać się z jej uzasadnieniem, z uwzględnieniem przyjętych w uchwale o RFIL kryteriów.

2. Zarekomendowanie PRM wniosku, w odniesieniu do którego nie zweryfikowano spełnienia wymogu formalnego, co skutkowało wypłatą wnioskodawcy dofinansowania w wysokości 1 000,0 tys. zł. Złożony przez gminę Mysłowice wniosek był podpisany przez I Z-cę Prezydenta Miasta, zamiast Prezydenta, a do wniosku nie dołączono stosownego upoważnienia. Wojewoda, w ramach przeprowadzanych przez siebie czynności, powinien, w sytuacji otrzymania takiego wniosku, zweryfikować, czy wniosek rzeczywiście został podpisany przez

⁷³ Wymogi formalne dotyczą następujących kwestii: terminowości złożenia wniosku, wypełnienia wszystkich wymaganych pozycji, wskazanie prawidłowych kwot dofinansowania, podpisania wniosku przez osoby upoważnione.

⁷⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1062

osobę uprawnioną do działania w imieniu gminy, w tym do składania w jej imieniu wniosków i zawartych w nich oświadczeń, czego nie jednak uczynił, przesyłając bez podjęcia takich działań wniosek, jako zarekomendowany przez siebie do PRM, który następnie Komisja ds. Wsparcia Jednostek Samorządu Terytorialnego zarekomendowała do wypłaty w kwocie 1 000,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 989-991, 1113-1127)

Jak wyjaśniła Dyrektor WRiWT, wniosek został zatwierdzony, ponieważ osoba składająca podpis pod wnioskiem złożyła w ten sposób oświadczenie, że działa w granicach prawa i udzielonego mu upoważnienia.

(akta kontroli str. 1572)

Powyższe wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ samo złożenie podpisu przez Zastępcę Prezydenta Miasta nie świadczy o posiadaniu przez niego takiego uprawnienia, dlatego wymagane było załączenie stosownego pisemnego upoważnienia wydanego przez Prezydenta Miasta.

2.2 Analiza wniosków złożonych w RFIL w postępowaniu pozakonkursowym

Opis stanu faktycznego

2.2.1. W celu analizy wniosków złożonych w postępowaniu pozakonkursowym⁷⁵ w ramach RFIL została dobrana do badania próba 10 wniosków⁷⁶ o łącznej wnioskowanej kwocie 210 727,4 tys. zł⁷⁷. Nabór wniosków w trybie pozakonkursowym odbywał się od 27 lipca 2020 r. do 10 sierpnia 2020 r. (§ 2 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały o RFIL) oraz od 13 stycznia 2021 r. do 15 lutego 2021 r. (§ 2 ust. 1 pkt 5 ww. uchwały). Weryfikacja wniosków (§ 2 ust. 1 pkt. 1 i 2 uchwały o RFIL) polegała na sprawdzeniu podstawowych danych⁷⁸ według wprowadzonej przez WRiWT listy sprawdzającej dostosowanej do wzoru wniosku stanowiącego załącznik nr 3 do przywołanej uchwały. Badanie próby wykazało, że wnioski zostały złożone w terminie wskazanym w uchwale o RFIL, a wnioskowana przez jst kwota nie przekraczała tej wykazanej w załączniku nr 1 do uchwały o RFIL. Wnioski były przekazywane do weryfikacji pracownikom WRiWT niezwłocznie po ich wpłynięciu do ŚUW, a sprawdzone wnioski były zatwierdzane do 6 dni od daty ich wpływu. Wnioskodawcy byli telefonicznie powiadamiani o błędach lub brakach we wnioskach⁷⁹. Wojewoda przekazał wnioski do KPRM w dniu 10 września 2020 r. Wzór wniosku nie przewidywał wskazania celów, na które zostaną wykorzystane środki z RFIL, jedynym zobowiązaniem w zakresie przeznaczenia otrzymanych środków wynikającym z wniosku było przeznaczenie tych środków na wydatki majątkowe. Wojewoda nie pozyskiwał dodatkowych informacji od wnioskodawców, na jakie wydatki majątkowe były przeznaczone wnioskowane środki, a informację o wydatkach uzyskiwał z przekazywanych przez jst w sprawozdaniach⁸⁰ z realizacji RFIL. W związku z powyższym Wojewoda posiadał wyłącznie informację w zakresie kwoty wydatkowanego wsparcia w podziale na poszczególne działy i rozdziały klasyfikacji budżetowej, bez informacji, na jakie

⁷⁵ Dotyczy wniosków o przyznanie wsparcia ze środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 5 uchwały o RFIL.

⁷⁶ Próba została dobrana w sposób celowy – do próby zostało dobranych 10 wniosków o najwyższych wartościach wnioskowanego wsparcia rozpatrzonych pozytywnie.

⁷⁷ W tym pięciu wniosków o dofinansowanie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 2 uchwały RM o RFIL na łączną kwotę 181 430,0 tys. zł oraz pięciu wniosków o dofinansowanie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 5 ww. uchwały na łączną kwotę 29 297,4 tys. zł.

⁷⁸ Weryfikowano termin złożenia wniosku, poprawność złożonych podpisów osób upoważnionych do reprezentacji danego jst, wysokość wnioskowanej kwoty (zgodnie z załącznikami do uchwały o RFIL) oraz poprawność nr konta bankowego jst.

⁷⁹ Zakres uzupełnień dotyczył kodu TERYT oraz nr konta bankowego przeznaczonego dla środków z FPC. Wszystkich 10 wnioskodawców zostało wezwanych do korekty wniosku.

⁸⁰ Obowiązek sprawozdawczy jst wynikał z §13 uchwały o RFIL. Wzór sprawozdania (Informacji o wykorzystaniu środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na inwestycyjne zadania dla jednostek samorządu terytorialnego) określony był w załączniku nr 5 do ww. uchwały. Zakres przedstawianych informacji w sprawozdaniu ograniczał się do określenia stopnia wykorzystania środków z RFIL.

zadania inwestycyjne przeznaczono środki. Łącznie w ww. trybie wypłaconych zostało 181 430,0 tys. zł.

W wyniku badania próby pięciu wniosków⁸¹ złożonych w ramach naboru dla „gmin górskich” (§ 2 ust. 1 pkt 5 uchwały o RFIL) ustalono, że wnioski były składane na wzorach zgodnych z załącznikiem nr 8 do ww. uchwały oraz w terminie wynikającym z § 6a ust. 1 tej uchwały. Złożone wnioski były przekazywane do weryfikacji pracownikom WRiWT bez zbędnej zwłoki. Wszystkie badane wnioski były oceniane na podstawie opracowanych w WRiWT list sprawdzających, dostosowanych treścią do danego naboru. Zakres list sprawdzających umożliwił dokonanie weryfikacji wniosków pod kątem formalno-rachunkowym. Wnioskowany zakres inwestycji mieścił się w katalogu zadań określonych w § 3b uchwały o RFIL⁸². Poddane badaniu wnioski zatwierdzane były niezwłocznie i przekazywane do KPRM w terminie wynikającym z uchwały o RFIL, tj. do miesiąca od wpłynięcia wniosku do ŚUW. Wszystkie badane wnioski były przez Wojewodę zweryfikowane pozytywnie. PRM złożył dyspozycję wypłaty środków z RFIL na wnioskowaną przez jst kwotę, tj. 29 297,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 1014-1017, 1208-1326, 5331-5349)

Służby Wojewody zarekomendowały PRM wniosek, w odniesieniu do którego nie zweryfikowano spełnienia wymogu formalnego, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1016)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Przedłożenie PRM wniosku, w odniesieniu do którego nie zweryfikowano spełnienia wymogu formalnego, co skutkowało wypłatą wnioskodawcy dofinansowania w wysokości 5 609,8 tys. zł. Złożony przez gminę Ustroń wniosek był podpisany przez Burmistrza oraz w zastępstwie za Skarbnika Miasta przez Naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości⁸³, a do wniosku nie dołączono stosownego upoważnienia. Wojewoda, w ramach przeprowadzanych przez siebie czynności, powinien, w sytuacji otrzymania takiego wniosku, zweryfikować, czy wniosek rzeczywiście został podpisany przez osobę uprawnioną do działania w imieniu gminy, w tym do składania w jej imieniu wniosków i zawartych w nich oświadczeń, czego jednak nie uczynił, przesyłając bez podjęcia takich działań wniosek, jako zarekomendowany przez siebie do PRM, który następnie Komisja ds. Wsparcia Jednostek Samorządu Terytorialnego zarekomendowała do wypłaty w kwocie 5 609,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 1014-1017, 1293-1303)

Jak wyjaśniła Dyrektor WRiWT, podpis został opatrzony pieczęcią „Z upoważnienia Skarbnika Miasta”, w związku z powyższym osoba ta złożyła oświadczenie, że działa w granicach prawach i udzielonego mu upoważnienia.

(akta kontroli str. 1572)

Powyższe wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ samo złożenie podpisu przez naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości nie świadczy o posiadaniu przez niego upoważnienia do zastąpienia Skarbnika Miasta, dlatego wymagane było załączenie stosownego pisemnego upoważnienia.

⁸¹ Próba została dobrana w sposób celowy – do próby zostało dobranych pięć wniosków o najwyższych wartościach wnioskowanego wsparcia rozpatrzonych pozytywnie (połowa próby – wniosków rozpatrzonych w trybie pozakonkursowym).

⁸² Zakres dotyczył inwestycji w ogólnodostępną infrastrukturę turystyczną oraz infrastrukturę komunalną związaną z usługami turystycznymi.

⁸³ Wniosek posiadał pieczęć „z upoważnienia Skarbnika Miasta”.

2.3 Wyplata dofinansowania

2.3.1. W ramach analizy wypłaty środków z FPC dobrano próbę 10 wypłat⁸⁴ na łączną kwotę 22 782,1 tys. zł⁸⁵. Badanie próby wykazało, że:

- a) dodatkowe wynagrodzenie dla zespołów ratownictwa medycznego za pracę w niedzielę, święta i godzinach nocnych (art. 47a ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych) zostało wypłacone na podstawie zawartych umów z Wojewódzkim Pogotowiem Ratunkowym w Katowicach⁸⁶ oraz Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu⁸⁷. Zgodnie z zawartymi umowami, wypłacona kwota była oszacowana na podstawie przesłanych Wojewodzie wniosków o zabezpieczenie środków w FPC, stanowiących załączniki do zawartych umów. Środki zostały terminowo przekazane na konto wskazane przez Dysponenta w oświadczeniu stanowiącym załącznik do umowy;
- b) koszty realizacji zadań przeprowadzonych w ramach konkursu *Rosnąca odporność* zostały pokryte zgodnie z obowiązującym regulaminem konkursu. Na podstawie ogłoszonych danych⁸⁸ o poziomie zaszczepienia na dzień 31 października 2021 r., gmina Bieruń oraz gmina Gorzyce terminowo złożyły wnioski o wypłatę środków w kwocie wynikającej z regulaminu konkursu⁸⁹. Nagrody zostały wypłacone w terminie i wysokości wskazanych w ww. regulaminie. W przypadku gminy Gorzyce środki zostały wypłacone na inne konto bankowe niż wynikające z wniosku o odbiór nagrody. Wskazane przez gminę konto nie było kontem wyodrębnionym dla środków z Funduszu.

Jak wyjaśnił Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego⁹⁰, środki zostały przekazane na konto utworzone na potrzeby FPC, zgodnie ze złożonym przez Wójta Gminy Gorzyce oświadczeniem. Na wskazane w oświadczeniu konto w ramach FPC przekazywane były środki m.in. na organizację transportu do punktów szczepień, promocję szczepień oraz organizację telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych oraz informacji o szczepieniach;

- c) koszty dotyczące wspierania DPS w przeciwdziałaniu skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2 zostały poniesione na podstawie przedłożonych za pośrednictwem aplikacji CAS⁹¹ wniosków. O możliwości ubiegania się o ww. środki Wojewoda został poinformowany pismem z MRiPS⁹². Powyższą informację Wojewoda przekazał jst. W 2021 r. Wojewoda przekazał Ministerstwu zapotrzebowanie na środki w wysokości 8 171,0 tys. zł. Zgodnie z pismem MRiPS⁹³ przyznana dla województwa śląskiego kwota środków wyniosła 5 371,9 tys. zł⁹⁴, w związku z powyższym Wojewoda dokonał proporcjonalnego zmniejszenia kwot⁹⁵. W wyniku zmniejszenia kwoty powiat lubliniecki otrzymał wsparcie dla DPS w wysokości 349,1 tys. zł, natomiast powiat cieszyński kwotę

⁸⁴ Próba została dobrana w sposób celowy i obejmowała 10 wypłat środków z Funduszu w latach 2020-I połowa 2022 r. o najwyższych kwotach, na cztery różne zadania

⁸⁵ W ramach próby dobrano transakcje dokonane w związku z wypłatą dodatkowego wynagrodzenia dla zespołów ratownictwa medycznego za pracę w niedzielę, święta i godzinach nocnych (art. 47a) w kwocie 13 684,1 tys. zł, wsparcia Domów Pomocy Społecznej w przeciwdziałaniu skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2 w kwocie 1 245,7 tys. zł, akcji promocyjnej *Rosnąca odporność* w kwocie 2 000,0 tys. zł oraz finansowania zakupów w ramach programu *Laboratoria przyszłości* w kwocie 5 852,4 tys. zł.

⁸⁶ Umowa nr 1 (sygn. PR.II.6310.14.12.2021) z dnia 1 lipca 2021 r.

⁸⁷ Umowa nr 5 (sygn. PR.II.6310.14.16.2021) z dnia 1 lipca 2021 r.

⁸⁸ Ranking został umieszczony na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/szczepienia-gmin#/rosnacaodpomosc>

⁸⁹ Obie gminy w rankingu posiadały najwyższy Wskaźnik Wzrostu w swoich powiatach, w związku z powyższym przysługiwały im nagrody w wysokości 1 000,0 tys. zł.

⁹⁰ Dalej „WZK”.

⁹¹ Centralna Aplikacja Statystyczna: gromadzi dane z systemów wspierających realizację zadań własnych i zleconych jednostek administracji rządowej i samorządowej.

⁹² Pismo nr DPS.V.5102.11.2021.DS.

⁹³ Nr DPS-V.5102.11.2021.DS.

⁹⁴ Zgłoszone MRiPS zapotrzebowanie na środki dla wsparcia DPS-ów wynosiło w 2021 r. 8 171,0 tys. zł.

⁹⁵ Po analizie przez Wojewodę otrzymanych z FPC środków, ustalono w 2021 r. wsparcie dla DPS-ów w wysokości 657,43 zł na jednego mieszkańca DPS.

446,4 tys. zł. W roku 2022 r. Wojewoda przekazał do MRiPS zapotrzebowanie na wsparcie DPS-ów w kwocie 9 993,6 tys. zł, natomiast MRiPS poinformowało, że zadanie zostanie wsparte kwotą 5 376,3 tys. zł. W 2022 r. powiat cieszyński wnioskował o zabezpieczenie środków w wysokości 840,0 tys. zł. Wojewoda po weryfikacji zapotrzebowania oraz udostępnionych przez MRiPS środków przekazał powiatowi cieszyńskiemu środki w wysokości 450,2 tys. zł⁹⁶.

- d) wnioski w ramach programu *Laboratoria przyszłości* były składane przez organy prowadzące szkoły na podstawie § 4 uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych jst polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria przyszłości”⁹⁷. Wypłata środków dla organów prowadzących szkoły w Katowicach i w Rybniku w kwocie 6 574,5 tys. zł⁹⁸ została dokonana po otrzymaniu i zatwierdzeniu przez PRM listy wniosków zarekomendowanych przez powołany przez Wojewodę zespół oceniający⁹⁹. Otrzymane z KPRM środki były niezwłocznie przekazywane organom prowadzącym szkoły na rachunek wskazany we wniosku.

(akta kontroli str. 2058-2355, 2359-2362)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Wojewoda dokonywał weryfikacji wniosków składanych w ramach RFIL na podstawie opracowanych i dostosowanych do poszczególnych naborów list sprawdzających, co umożliwiło sprawną, jednolitą ocenę wszystkich wniosków według tych samych zasad. Jednak zakres list sprawdzających oraz czynności podejmowane przez służby Wojewody ograniczały się do weryfikacji wniosków pod kątem formalno-rachunkowym. Wnioski złożone w ramach naborów 2/2020/RFIL oraz 3/2020/RFIL nie zostały ocenione pod kątem kryteriów wymienionych w § 10 uchwały o RFIL, co nie pozwoliło na obiektywną analizę porównawczą tych wniosków. Sposób określenia wskaźników uniemożliwiał ustalenie osiągniętych efektów w ramach wnioskowanych inwestycji. Dodatkowo w dwóch przypadkach na 15 zbadanych zarekomendowano pozytywnie wnioski, które nie zostały w pełni zweryfikowane pod względem formalnym, (tj. właściwej reprezentacji wnioskodawcy). Wartość wsparcia udzielonego na podstawie takich wniosków wyniosła 6 609,8 tys. zł.

Wypłaty były zasadne, i zostały dokonane po uprzedniej analizie przedłożonych przez beneficjentów dokumentów. Wypłata następowała terminowo, a środki były przekazywane na wskazane numery rachunków bankowych.

3. Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych i nadzorczych

Opis stanu
faktycznego

3.1. Wojewoda nie sporządzał ogólnego sprawozdania z wykorzystania środków z FPC, natomiast poszczególne wydziały ŚUW¹⁰⁰ sporządzały następujące sprawozdania dla poszczególnych dysponentów FPC, które treścią obejmowały łącznie cały zakres środków z FPC:

- a) RFIL - zbiorczą informację o wykorzystaniu przez jst środków z RFIL (§ 13 i § 14 uchwały o RFIL) oraz informację o wykorzystaniu środków z RFIL przez poszczególne jst przekazywaną do MRiT, MF oraz MSWiA;

⁹⁶ Po analizie przez Wojewodę otrzymanych z FPC środków, ustalono w 2022 r. wsparcie dla DPS-ów w wysokości 645,57 zł na jednego mieszkańca DPS.

⁹⁷ M.P. poz. 939. Dalej: „uchwała o Laboratoriach”

⁹⁸ Wypłata środków dla miasta Katowice w wysokości 4 422,3 tys. zł oraz miasta Rybnik w wysokości 2 152,2 tys. zł.

⁹⁹ Zgodnie z § 4 ust.13 uchwały o Laboratoriach Wojewoda w skład zespołu oceniającego powołał trzech przedstawicieli kuratora oświaty i dwóch pracowników ŚUW.

¹⁰⁰ Wydziałami merytorycznymi realizującymi zadania finansowane z FPC były: WRiWR, Wydział Rodziny i Polityki Społecznej, Wydział Finansów, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

- b) *Laboratoria przyszłości* - zbiorczą informację o wykorzystaniu wsparcia z FPC, sporządzoną na podstawie § 8 ust. 1 uchwały o Laboratoriach, przekazywaną PRM;
- c) sprawozdanie ze sfinansowania dodatków specjalnych dla pracowników wykonujących czynności kontrolne, którego podstawą był katalog zadań finansowanych przez Wojewodów zawarty w przekazanej przez MZ informacji dotyczącej możliwości ubiegania się o środki z FPC będące w dyspozycji MZ (procedura 1a) – sprawozdanie przekazywane do MZ;
- d) rozliczenie wykorzystanych środków z FPC na finansowanie wydatków bieżących Wojewodów w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 przekazywane do MZ¹⁰¹. Powyższe rozliczenie dotyczyło wydatków, o których mowa w pkt 1b *informacji dotyczącej możliwości ubiegania się o środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, będące w dyspozycji MZ*¹⁰²;
- e) dopłaty do czynszów - kwartalne rozliczenie środków z FPC przekazanych gminom na finansowanie dopłat do czynszu, sporządzane¹⁰³ na podstawie miesięcznych sprawozdań jst, przekazywane do MRiT na podstawie ustawy z 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa¹⁰⁴;
- f) pomoc dla DPS – rozliczenie środków finansowych miało miejsce wyłącznie za I półrocze 2021 r. i zostało przekazane na wniosek MRiPS, w pozostałym zakresie roczne rozliczenia środków były przekazywane do Wydziału Finansów i służyły wewnętrznemu rozliczeniu wykorzystania środków przez Wydział Rodziny i Polityki Społecznej¹⁰⁵;
Jak wyjaśnił Dyrektor WRiPS, sprawozdanie w zakresie rozliczenia wsparcia DPS było przekazane tylko za I półrocze 2021 r., ponieważ MRiPS nie wnioskuje o przedstawienie sprawozdań za pozostałe okresy;
- g) sprawozdanie z realizacji Programu *Wspieraj seniora* - roczne sprawozdanie z realizacji programu „Wspieraj Seniora”¹⁰⁶ oraz „Korpus wsparcia Seniora” przekazywane do MRiPS;
- h) rozliczenie kosztów utworzenia i utrzymania szpitali tymczasowych - rozliczenie z wykorzystania otrzymanych środków FPC na finansowanie kosztów utworzenia, utrzymania oraz przywrócenia do stanu pierwotnego Szpitala Tymczasowego - przekazywane do MZ¹⁰⁷;
- i) rozliczenie finansowania działań promocyjnych mających na celu zwiększenie liczby mieszkańców zaszczepionych przeciw COVID-19 - sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie działań promocyjnych realizowanych przez gminy województwa śląskiego - przekazywane do MSWiA¹⁰⁸;
- j) wkład do sprawozdania z realizacji ustawy o COVID-19, przekazany do MZ.

Powyższe czynności sprawozdawcze w ŚUW były prowadzone prawidłowo pod względem merytorycznym i przekazywane w terminach wynikających z uchwał RM

¹⁰¹ Rozliczenie sporządzane za miesiąc styczeń i luty 2021 r. do dnia 15 marca 2021 r., rozliczenia za kolejne miesiące były przekazywane do 15 dnia miesiąca po miesiącu, którego dotyczyło rozliczenie.

¹⁰² Zadania finansowane w ramach wydatków bieżących Wojewody to: dodatkowe wynagrodzenia dla ZRM za pracę w niedzielę, święta i godzinach nocnych na podstawie art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, koszty związane z kierowaniem osób do pracy przy zwalczaniu epidemii decyzją Wojewody, wypłata za nadgodziny pracowników inspekcji sanitarniej, wypłata wynagrodzenia z tytułu umów z lekarzami stwierdzającymi zgony osób podejrzanych o zakażenie wirusem SARS-COV-2, transport do punktów szczepień i organizacji punktu zgłoszeń oraz informacyjnych o szczepieniach przeciwko SARS-COV-2, kosztu wynajmu od firmy zewnętrznej powierzchni magazynowej oraz transportu środków ochronnych, zapewnienie funkcjonowania obiektu kwarantannowego, koszty uruchomienia dodatkowych ZRM, organizacja przez jst Punktu Szczepień Powszechnych, doposażenie laboratoriów PIS, promocja szczepień przeciw COV-19 oraz objazdowych punktów szczepień.

¹⁰³ Wydział Polityki Społecznej nadawał sprawozdaniu symbol: PS-PSVa-ROZLICZ-DCz-KN

¹⁰⁴ Dz.U. z 2021 r. poz.11, ze zm.

¹⁰⁵ Dalej: „WRiPS”.

¹⁰⁶ Sygn. DPS-IV-257-KSz-2022

¹⁰⁷ Rozliczenie przekazane do MZ pismem z dnia 18 stycznia 2022 r.

¹⁰⁸ Rozliczenie przekazane do MSWiA pismem ZK1.6330.36.5.2021 z dnia 4 listopada 2021 r., natomiast korekta sprawozdania została przekazana pismem ZK1.6330.36.5.2021 z dnia 2 lutego 2022 r.

oraz otrzymanych wytycznych. Wojewoda dokonywał korekt w sporządzanych informacjach o wykorzystaniu środków z FPC na podstawie danych przekazywanych przez jst oraz WSSE.

(akta kontroli str. 365-369, 376-432, 655-657, 862-896, 2524-2558, 2570-2592, 2921-2949, 3390-3418, 3498-3559, 5374-5379, 5762-5765)

3.2. Wojewoda nie otrzymał wytycznych z KPRM co do zakresu i terminu sporządzanych informacji na temat działań finansowanych z FPC. Część informacji o sposobie i terminie sporządzania sprawozdań była zawarta w uchwałach RM, jak w przypadku uchwały o RFIL¹⁰⁹ lub uchwały o Laboratoriach¹¹⁰. Wojewoda natomiast otrzymywał wytyczne od innych dysponentów FPC, jak w przypadku MZ, który w piśmie¹¹¹ z dnia 2 marca 2021 r. przekazał Wojewodzie wytyczne co do zakresu i terminów sporządzania informacji na temat środków z FPC będących w jego dyspozycji. MZ również przekazywało wytyczne w zakresie sporządzenia sprawozdań z realizacji ustawy o COVID-19¹¹². W przypadku środków będących w dyspozycji MSWiA, Wojewoda otrzymał od Sekretarza Stanu w MSWiA¹¹³ wytyczne w sprawie środków z FPC na finansowanie działań promocyjnych mających na celu zwiększenie liczby mieszkańców (w szczególności w wieku 60+) poddających się szczepieniu przeciw COVID-19.

(akta kontroli str. 365-366, 376-377, 2368a-2458, 2837-2865, 3340-3341, 3449-3497, 3496-3497, 5849-5848)

3.3. Sprawozdania z wykonania planów finansowych w zakresie FPC nie były publikowane. Wojewoda wyjaśnił, że uchwały RM, ani inne wytyczne nie obowiązywały do umieszczania w BIP ŚUW zbiorczych informacji o wykorzystaniu środków.

(akta kontroli str. 367, 378)

3.4. Wydziały Urzędu, którym przypisano realizację poszczególnych zadań finansowanych z Funduszu, sporządzały sprawozdania w oparciu o informacje przekazywane przez beneficjentów wsparcia – jst, organy prowadzące szkoły, podmioty lecznicze, wydziały ŚUW, WSSE, ZRM. W przypadku działań finansowanych ze środków FPC przeznaczonych na realizację wydatków bieżących Wojewody (jako dysponenta III stopnia) sprawozdanie było tworzone w oparciu o zapisy wynikające z wyodrębnionej ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 367-368, 378, 624-650)

3.5. ŚUW sporządzał rozliczenie z wykorzystania środków z FPC na finansowanie wydatków bieżących Wojewodów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 co miesiąc, począwszy od marca 2021 r. Informacja była sporządzana w oparciu o dane zaksięgowane na koncie 139-19 „Rachunek FPC” oraz danych z wyodrębnionej ewidencji księgowej dla tychże środków, prowadzonej na koncie 139-6-4. Powyższe konta pozwalały na sporządzenie sprawozdań z wykorzystania środków z FPC.

(akta kontroli str. 368, 486-565, 624-654)

¹⁰⁹ Zgodnie z § 13 uchwały o RFIL jednostka, która otrzymała środki, przedkłada do właściwego wojewody, przez elektroniczną skrynkę podawczą, roczne informacje o wykorzystaniu środków, według stanu na koniec roku, w terminie 30 dni od dnia zakończenia okresu, za który sporządzana jest informacja o wykorzystaniu środków, oraz 60 dni od dnia zakończenia wydatkowania przekazanych środków. Natomiast zgodnie z § 14 ww. uchwały Wojewoda przekazuje, w terminie do 14 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym jednostka przekazała informacje o wykorzystaniu środków, zbiorczą informację o wykorzystaniu przez jednostki środków do ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

¹¹⁰ Zgodnie z harmonogramem Programu Laboratoria Przyszłości udostępnionym na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/laboratoria/harmonogram-programu-wojewoda> przekazuje do 31 marca 2022 r. do KPRM zbiorczą informację o wykorzystaniu wsparcia przez szkoły samorządowe w 2021 roku.

¹¹¹ Pismo nr BFC.320.14(2). 2021.MG.

¹¹² W ramach przygotowywanej informacji z realizacji ustawy o COVID-19 Wojewoda przygotowywał informacje o: działaniach legislacyjnych, działaniach związanych z opracowywaniem zaleceń/wytycznych, działaniach organizacyjnych, działaniach finansowanych z FPC oraz innych podjętych działaniach.

¹¹³ Pismo DAP-WR-311-9/2021 z dnia 8 lipca 2021 r.

3.6. W ŚUW nie wykorzystywano danych z przedkładanych sprawozdań do planowania środków FPC na kolejne lata. Przyczyną tego, jak wyjaśnił Wojewoda, było dostosowanie planu finansowego do bieżących potrzeb na podstawie zgłaszanych zapotrzebowań oraz otrzymywanych środków z FPC. Natomiast:

- w przypadku środków przeznaczonych na realizację zadań wymienionych w pkt. 1b *informacji dotyczącej możliwości ubiegania się o środki z FPC będących w dyspozycji MZ*, była możliwość dysponowania niewykorzystanymi środkami w ramach kwoty łącznej do momentu ich wykorzystania. Dodatkowo – jak podał Wojewoda – charakter powyższych zadań uniemożliwił skuteczne wykorzystanie danych sprawozdawczych,
- w przypadku środków w ramach programu „Wspieraj Seniora”, została zmieniona reguła realizacji programu. W 2022 r. (w porównaniu do 2021 r.) program został podzielony na dwa moduły oraz poszerzono zakres przeznaczenia środków m.in. o zakup opasek monitorujących,
- w przypadku RFIL wartość dofinansowania była uzależniona od oceny Komisji, o której mowa w § 9 uchwały o RFIL,
- dla programu „Laboratoria przyszłości”, wartość dofinansowania dla poszczególnych szkół była zależna od liczby uczniów.

(akta kontroli str. 3329-3330)

3.7. Wojewoda nie sporządzał śródrocznych informacji o wykonaniu planu wydatków i postępie rzeczowej realizacji zadań, gdyż jak wyjaśnił, nie był do tego zobligowany przez uchwały RM ani inne wytyczne. Natomiast nadzór Wojewody nad realizacją zadań finansowych ze środków FPC polegał na zbieraniu danych przekazywanych przez beneficjentów, tworzeniu i przekazywaniu poszczególnym dysponentom środków z FPC zbiorczych zestawień zawierających informacje o stopniu wykorzystania środków z FPC. Wojewoda w ramach nadzoru:

- monitorował poziom wykorzystania środków z RFIL w zakresie, jaki wynikał z § 14 uchwały o RFIL, poprzez weryfikację, czy przedkładane przez jst informacje o wykorzystaniu środków nie świadczą o przekroczeniu kwoty przekazanego wsparcia;
- kontrolował sposób i terminowość wykorzystania wsparcia w ramach środków przeznaczonych na realizację programu „Laboratoria przyszłości” (§ 5 ust. 2 uchwały o Laboratoriach) na podstawie informacji przedstawionych przez organ prowadzący szkołę oraz monitoringu wysokości wykorzystania środków przy okazji sporządzania dla PRM informacji zbiorczej o wykorzystaniu powyższych środków (§ 8 ust. 1 uchwały o Laboratoriach przyszłości);
- koordynował realizację programów „Wsparcie Seniora”, „Korpus wsparcia Seniora” oraz wsparcia dla DPS-ów poprzez udzielanie wyjaśnień, zbieranie zapotrzebowań na środki do wypłacenia oraz rozliczanie i dokonywanie zwrotów środków niewykorzystanych przez jst;
- analizował rozliczenia środków przeznaczonych na zadania polegające na dopłacie do czynszów, organizacji kwarantanny zbiorowej, organizacji objazdowych punktów szczepień;
- planował w II półroczu 2022 r. przeprowadzenie kontroli zewnętrznej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Rejonowym Pogotowiu Ratunkowym w Sosnowcu w zakresie prawidłowego wykorzystania środków z FPC objętych umową z dysponentem ZRM¹¹⁴. Do dnia 30 listopada 2022 r. powyższa kontrola nie została wszczęta. Wojewoda wyjaśnił, że kontrola zostanie rozpoczęta w grudniu 2022 r.

¹¹⁴ Do dnia 15 listopada 2022 r. Wojewoda nie wszczął kontroli w ww. jednostce.

W przypadku zadania dotyczącego finansowania dodatkowych ZRM, MZ w pisemnej¹¹⁵ odpowiedzi na pytanie Wojewody¹¹⁶, poinformował, że to wojewodowie byli odpowiedzialni za weryfikację źródeł finansowania poszczególnych zadań w celu uniknięcia podwójnego finansowania ze środków publicznych. Wojewoda w stosunku do powyższego zadania nie wdrożył odpowiednich procedur, wyjaśniając, że ze względu na fakultatywne funkcjonowanie dodatkowych ZRM oraz fakt, że nie było przewidzianego dla nich finansowania, opracowanie i wdrożenie dodatkowych procedur zapewniających brak podwójnego finansowania było zbędne.

Jak wyjaśnił Wojewoda, obowiązek i zakres prowadzonego przez niego monitoringu zadań finansowanych z FPC opierał się o zapisy zawarte w uchwałach RM oraz wytycznych przekazanych przez poszczególnych dysponentów środków z FPC, które nie przewidywały zastosowania mechanizmów, określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji publicznej¹¹⁷.

(akta kontroli str. 39-71, 91-92, 368-369, 378, 2464-2465, 2483-2487, 3331-3332, 3335-3340)

3.8. W ŚUW nie diagnozowano barier związanych z planowaniem i wykorzystywaniem środków z FPC.

Jak wyjaśnił Wojewoda, w powyższym obszarze nie wystąpiły przesłanki do przeprowadzenia analizy występowania barier w planowaniu i wykorzystywaniu środków z FPC.

(akta kontroli str. 5361,5844-5845, 5849-5851,5883-5978)

W Rejestrach ryzyka ŚUW sporządzonych na lata 2020-2022 zdefiniowano ryzyka dotyczące niedochowania terminów realizacji zadań przewidzianych przepisami prawa, co było związane z dużą liczbą dodatkowych zadań nałożonych na pracowników Urzędu w związku z epidemią COVID-19 oraz ograniczeniami zarówno czasowymi, jak i kadrowymi. W ww. rejestrach nie uwzględniono ryzyk dotyczących samego Funduszu.

Jak wyjaśnił Wojewoda *istnieje potencjalnie nieskończona liczba ryzyk związanych z wykonywaniem zadań ŚUW, jak i tych dotyczących źródeł ich finansowania. Nie powinien zatem dziwić fakt, że do większości pojedynczych zadań Urzędu nie wskazano ewentualnych ryzyk, gdyż ich liczba mogłaby wtedy sięgać nawet kilku tysięcy, a Urząd nie miałby już zasobów ludzkich i czasu, by określić sposoby przeciwdziałania tak dużej liczbie potencjalnych ryzyk. Identyfikowane i analizowane są tylko ryzyka (zagrożenia) uznane za prawdopodobne i/lub istotne z punktu widzenia funkcjonowania ŚUW.*

(akta kontroli str. 5844-5845,5850-5851,5884-5978)

Zdaniem NIK, zasadne byłoby dokonanie przez Wojewodę identyfikacji ryzyka w odniesieniu do planowania i wydatkowania środków z FPC, szczególnie, że zgodnie ze standardami kontroli zarządczej w przypadku istotnej zmiany warunków, w których funkcjonuje jednostka należy dokonać identyfikacji ryzyka, czego przykładem były nowe obowiązki Wojewody wynikające z jego udziału w redystrybucji środków z FPC.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹¹⁵ Pismo z dnia 1 czerwca 2021 r. znak: BFC.320.94.2021.MG.

¹¹⁶ Pismo z dnia 13 kwietnia 2021 r. znak PrIl.6310.25.1.2021.

¹¹⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

OCENA CZĄSTKOWA

Wojewoda terminowo realizował obowiązek sprawozdawczy, wskazany w uchwałach RM bądź określony w wytycznych przekazanych przez dysponentów środków. Sprawozdania obejmowały wszystkie realizowane przez ŚUW zadania finansowane ze środków FPC. Przedstawione w sprawozdaniach informacje były oparte na przekazywanych przez beneficjentów danych oraz prowadzonej w SUW ewidencji księgowej. Zakres prowadzonego przez Wojewodę monitoringu zadań finansowanych z FPC opierał się o zapisy zawarte w uchwałach RM oraz wytycznych przekazanych przez poszczególnych dysponentów środków FPC, które nie przewidywały zastosowania mechanizmów i zasad określonych w ustawie o finansach publicznych.

IV. Uwagi

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę na konieczność wdrożenia skutecznych mechanizmów weryfikacji wniosków w ramach programów finansowanych ze środków publicznych, aby w przyszłości nie dopuścić do rekomendowania wniosków niekompletnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 15 grudnia 2022 r.

Kontrolerzy

Karol Pastuszka

St. inspektor kontroli państwowej

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał

/-/

Kinga Kołodziejczyk

St. inspektor kontroli państwowej

Piotr Miklis

**Dyrektor Delegatury NIK
w Katowicach**

/-/